

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

Simon és Júdás Tádé apostol

Huszonhatodik évfolyam
2015. november

11

Tartalom

Meditáció a címlap témájára

Sarkadi, Nagy Pál: Simon	491
--------------------------------	-----

Vasárnapi prédikációk

Bányai László: Megújult élet – Zákeus. Lukács 19,8–9	493
Csomay Árpád: Isten vagy ember előtt hódolsz? Az apostolok cselekedetei 12,21–24	495
Farkas Antal: Kik hisznek a mi beszédünkért? János 4,28–30.39–42	498
Székely Csilla Imola: Találka. Márk 1,16–20	501

Prédikációk advent első vasárnapjára

Csomay Árpád: Jön a te Királyod. Zakariás 9,9.14	504
Id. Szász Attila: A sötétségben járók reménysége. Ézsaiás 9,1–5a	507

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor: Jézus csodatettei. A kiűzött ördögök. Máté 8,28–34	511
---	-----

A Genezáret partján

Iraki fohász.....	518
-------------------	-----

Alkalmi prédikációk

Igehirdetés halottak napjára

Cseri Kálmán: A halottak és mi. Ézsaiás 8,19–22	519
---	-----

Igehirdetés adventi zenés áhítat előtt

Lőrincz István: Ő az Isten, aki a földet formálta. Ézsaiás 45,18b.21b	526
---	-----

Esketési igehirdetés

Székely Szabolcs: Szabadság, szerelem. János 13,34	527
--	-----

Temetési igehirdetés

Nyíri Hunor: A hitet megtartottam. 2Tinóteus 4,6–8	529
--	-----

A címlapon Simon és Júdás Tádé apostol együtt – Simone Martini műhelyéből származó ikon, 1320 körül

A hátlapon Forgon Pál *Kialvó tűz* című verse

Meditáció a címlap témájára

Sarkadi Nagy Pál

Simon^{*}

Az Újszövetség csak a nevét említi. Máté és Márk így hívja: Simon, a kananeus (Mt 10,4). Lukácsnál ezt olvassuk: Simon, a zélóta (Lk 6,15). Simon személyét illetőleg a problémát Máténál és Márknál találjuk. Vannak olyan magyarázók, akik a kananeus szót a galileai Kánával hozzák kapcsolatba. Ebből vonják le azt a következtetést, hogy Simon nem volt más, mint a vőlegény a kánai menyegzőben. A menyegző után lett Jézus tanítványa és követője. A „kana” elnevezéssel azokat az embereket jelölték meg, akik a törvény megtartásában különösképpen buzgólkodtak.

A probléma onnan adódik, hogy a kananeus és a zélóta ugyanazt jelenti. Az első héberül, a második görögül. És ez adja meg a kulcsot Simon személyének megértéséhez.

A zélóták szinte egy „pártot” alkottak. A legbuzgóbb zsidó hazafiak voltak. Palesztina, mint közismert, abban az időben római főhatóság alatt állott. És a zsidók ezt az uralmat soha nem fogadták el. Az ország egy szunnyadó vulkánhoz hasonlított, amely mindenkor kitöréssel fenyegetett. Hogy Heródes békességben élt a rómaiakkal, ezért bizonyos kiváltságokat kapott tőlük. Halála után a birodalmat felosztották fiai között. Heródes Antipas kapta Galileát, Archelaus Samáriát és Júdeát. A helyzet Galileában volt a legfeszültebb. Egyik lázadóról ezt olvassuk: „Ezután felkelt Galileus Júdas, és sok népet maga után csábított.” (ApCsel 5,37)

A szigorú zsidók szerint csak Isten volt a föld ura, ezért egyedül csak neki kellett adót fizetni. Ez az ellenszenv, mellyel a zsidók Róma iránt viselkedtek, nem vezetett ugyan politikai felkelésre, de egy „szent háború” lehetőségét mindig fenntartotta. A zélótákat szikariusoknak is nevezték arról a görbe kardról, melyet mindig a ruhájuk alatt hordtak. Ezt a fegyvert nemcsak a rómaiak ellen használták, hanem azok ellen is, akik a rómaiakkal együttműködtek. Így égő gyűlölet volt szívükben mindenki iránt, aki a rómaiakkal szövetkezni mert. Ebből a körből jött Simon.

Felkelti a csodálatunkat az, hogy Mátéval, a vámszedővel volt tanítványi körben. Máté más körülmények között Simon szabadon megölhette volna. A két tanítvány együttléte példa arra, hogy a legnagyobb ellenségek is egyik lehettek Krisztus szeretetében. Nincs olyan ellentét két ember között, melyet le ne lehetne győzni, ha szeretik Jézust.

Milyen jó lenne, ha többet tudnánk Simonról! Hogyan voltak a tanítványi közösségben Mátéval? Vitakoztak egymással, eltúrték egymást, s milyen mélyen tudták egymást szeretni? Az bizonyos, hogy Jézust mindketten szerették, de miként tudták szeretni egymást? Mit felelt Jézusnak, amikor Péter kérdésére: „Hányszor lehet az én atyámfia-nak megbocsátani”, Jézus ezt mondta: „Nem mondom néked, hogy hétszer, hanem még hetvenszer hétszer is.” (Mt 18,22)

Simon zélóta voltából arra következtethetünk, hogy életét indulatai irányították. Hogyan tudott prédikálni, amikor indulatai Jézus irányában megváltoztak, és ellenkező irányba terelődtek?

Azt olvassuk, hogy pünkösöd előtt ott volt a tanítványok között. Ez azt jelenti, hogy három éven keresztül megmaradt Úra mellett. Ha pedig megmaradt, megváltozott. Azt

^{*} Dr. Sarkadi Nagy Pál: *A tanítványok*. A Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója, Budapest 1994.

olvassuk a tanítványokról, hogy a Szentlélek kitöltése előtt „mindnyájan egy akarattal együtt valának” (ApCsel 2,1). Ez azt jelenti, hogy Simon is azt akarta, mint a többi tanítvány. Azt akarta, amit Máté, akivel valamikor végképpen nem voltak egy akaron. Simon élete is bizonyossága Jézus Krisztus új életet adó szeretetének és hatalmának. Az ellenség lángoló gyűlölete után vállalta a szeretet áldozatos útját.

A hagyomány szerint Egyiptomban és Afrikában munkálkodott. Később mártírhálált halt. Aki valamikor irtani akarta az ellenséget, nem akarta életét megtartani mások élete árán, hanem odaadta életét másokért.

Az Ige sziklazúzó pöröly

Wilhelm Busch mondta el a vele megtörtént esetet:

Levelt írt nekem annak a nyomdának a szedője, ahol a prédikációimat folyamatosan nyomtatják. Részletesen megírta, hogy a háborúból mint teljesen összezavart és hitetlen ember jött haza. „Annyira butává tettek minket! – mondta akkor önmagának. – Most már semmiben sem akarok hinni, legfeljebb abban, hogy egy kiló marhahúsból jó leves lesz.” Nem csoda, hogy rettenetesen mérgelődött: minden héten egy prédikációt kellett kiszednie. Éppen neki. Egy prédikációt. Részletesen leírta, mennyire mérgelődött hétről hétre ezen az „értelmetlen ostobaságon” Rettenetesen bosszantotta, hogy arra van ítélve: működjön közre ilyen „értelmetlenség” terjesztésében. Hogy bosszúságát levezesse, szándékosan a legnevetségesebb sajtóhibákat szedte a szövegbe. Levelében részletesen le is írta ezeket.

Végül már annyira nyilvánvaló volt a sajtóhibák szándékossága, hogy napról napra nagy botrányt várt. Tisztában volt vele, hogy a kiadó nem tűrheti ezt el, mivel a prédikációkat így nem lehetett kinyomtatni. A kiadóban mindig újból el kellett olvasni a korrektúrát, és a javított szöveget vissza kellett küldeni a nyomdának.

A szedő a szöveg elferdítésében egyre arcátlanabb lett. De semmi sem történt. Az az ember, aki a korrektúrákat olvasta, olyan türelmet tanúsított, hogy a szedő szégyellni kezdte magát. Mikor már eléggé elszégyellte magát, azt gondolta, hogy talán mégiscsak van „valami” abban az üzenetben. Levelében leírta, hogy ettől kezdve elkezdte a prédikációkat másképpen olvasni. Már nem gyűlölettel, hanem kíváncsisággal. És a Szent Szellem ezen keresztül megérintette a szívét.

A levél végén ez állt: „Most már szívből hiszek abban az Úr Jézusban, akit ön hirdet. Minden héten már előre örülök az új prédikációnak. Igen, boldog vagyok, hogy nekem is szabad segítenem annak a csodálatos üzenetnek hirdetésében, amely Istennek Jézus Krisztusban hozzánk eljött szeretetéről szól.”

Amikor ezt az őszinte levelet elolvastam, bementem dolgozószobámba, és elcsendesve hálát adtam Istennek, hogy ma is érvényes az, amit Jeremiás próféta által mondott: „Nem olyan-e az én Igém, mint a tűz – így szól az Úr –, vagy mint a sziklazúzó pöröly?” (Jer 23,29)

Vasárnapi prédikációk

Bányai László
ny. lelkipásztor
Marosszentgyörgy

Megújult élet – Zákeus

Alapige: Lukács 19,8–9
Bibliaolvasás: Lukács 19,1–10

Minden okos és becsületes ember várja és keresi jelenlegi súlyos nehézségeinek megoldását.

Nagyon sokan aggódunk, szenvedünk, amiért nem találtuk meg a kivezető utat a haladás, a biztonság elérésében, a béke és boldogság megvalósításában. Pedig azt reméltük a változások után, hogy életünkben minden megváltozik.

Mi az oka a lemaradásainknak? Talán nem mértük fel jól helyzetünket, képességünket, erőnket? Vagy túlságosan előtérbe helyeztük egyéni érdekünket, és emiatt csak követelözünk, vagy mindent csak mástól várunk? Vagy Európa és a világ helyzete olyan, hogy akadályozza kezdeményezésünk sikerét, tevékenységünk kibontakozását? Miért csak részben valósulhatnak meg egyházon belüli terveink? Hol van a megújulás, az újjászületés bizonyítéka?

Az is igaz, hogy most talán hiányoznak azok a kiemelkedő népzvezérek, kiváló szakemberek, akiket az elmúlt kommunista rendszer kiirtott: testileg, szellemileg, erkölcsileg megnyomorított.

Mindezek ellenére indulni kellene erőteljesebben, láthatóbban, nagyobb akarással, nem egymás ellen, nem is egymás nélkül, hanem tervszerűbben, szakszerűbben, több munkával, kevesebb bürokráciával, nagyobb összefogással.

Miközben a fenti gondolatok foglalkoztatnak, olvasom Zákeus történetét. Döbbenetes történet. Zákeus szeretne találkozni Jézussal, mert már hírből ismeri, mert vágyik valami megnevezhetetlen után, megsejti, hogy aki most közeledik, az megszabadíthatja lelke mélyéből megutált életformájától. Megérett már erre a találkozásra. Ezért szólítja meg őt Jézus.

Zákeusnak ez volt az egyetlen alkalmá arra, hogy láthassa Jézust. Ott kereste Zákeus Jézust, ahol megtalálható volt. A kereső ember előtt lehetnek akadályok. Zákeust az alacsony termete akadályozta abban, hogy láthassa Jézust. A mi életünkben milyen akadályokat tudunk, amelyek gátolni akarnak a Jézussal való találkozásunkban? Előítéleteink, kételyeink, csalódásaink, világi elfoglaltságaink? Ezeket azonban mind le lehet győzni. Ma mi hol találjuk meg Jézust? Családi otthonunkban, gyülekezeti közösségünkben, munkahelyeinkben? Aki keresni kezdi Jézust, bizonyos lehet abban, hogy Jézus már előbb kereste őt.

Zákeus gazdag volt, de minden gazdagsága mellett mégsem volt boldog. Amikor azonban találkozott Jézussal és befogadta őt házába, szívébe, megváltozott az élete. Visszatalált Istenhez, megtalálta önmagát, rendeződött az emberekkel való kapcsolata. Kereső, nyugtalan emberből üdvösséget nyert, boldog ember lett! – Jézussal együtt jár a szent, tiszta, csodálatos boldogság. Mi is naponta elnyerhetjük tőle ezt a boldogságot, ha tiszta szívünkben kérjük ezt.

Érdekes, hogy amikor az ember, a kisgyermek megszületik, akkor mindenki örvend, csak a kisgyermek sír, és amikor valaki meghal, akkor mindenki sír. Pedig akinek Jézus Krisztus által békessége van, örök élete van, reménysége van az üdvösség elnyerésében.

Igaz marad Pál apostol vallomása: Nékem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség. Isten fia feláldozta önmagát, hogy nekünk örök életünk legyen.

Jézus tökéletesen ismerte Zákéus lelkét, hisz amint meglátta a sokaság felett az eperfügefán, már látta azt is, hogy az egy önmagával elégedetlen lélek, aki vágyik megtisztulni, és akit meg lehet menteni. Zákéusnak ezt a jellemvonását addig senki sem ismerte. Az Úr a vámszedő Zákéusban is meglátta az Isten választottját, pedig a vámszedőket általában nagyon gonosz embereknek tartották. Jézus Júdásról is előre tudta, hogy el fogja őt árulni, és Péternek is megmondta, hogy ő lesz az a kőszikla, amelyre felépíti az Anyaszentegyházat. Péter pedig akkor még egyáltalán nem hasonlított a kősziklához, hanem heves és változékony ember volt, de Krisztus már előre látta azt az átalakulást is, amely később csakugyan végbement a lelkében.

Az, hogy Zákéust nevéen szólította Jézus, arra utal, hogy ismerte őt, mindent tudott róla, és mégis szerette. Ahogy minket is ismer és szeret. Számon tartotta, fontos volt neki, és Zákéus vágyakozása vonzotta őt. – Zákéus hallotta Jézus szavát, bízott benne, és megtette, amit kért tőle. Sok mindent nem értett még akkor, de amit megértett Jézus szavából, azt megtette. Vágyott Jézus után, kereste őt, jó helyen kereste, és amikor Jézus megszólította őt, komolyan vette azt, és sietve cselekedett.

Zákéusnak mindent Jézus készített elő. Neki csak ezt a kis mozdulatot kellett megtennie. Leszállni a fáról. Nem futott előre, hogy rendet tegyen otthon, és eltüntessen dolgokat Jézus elől. Befogadta otthonába őt, és hagyta, hogy Jézus tegyen rendet az életében. Jó lenne, ha mi is kérnénk és hagynánk, hogy Jézus tegyen rendet sokszori rendetlen családi életünkben. – A saját otthonában, szorongatott helyzetbe került Zákéus; mert a hamisan megszerzett pénz nem fér meg egy fedél alatt Jézussal. Mivel Zákéus döntött Jézus mellett, ezért szabadulni akart bűnétől. Aki eddig a pénz rabja volt, most megszerzett vagyonát osztogatja a szegényeknek és azoknak, akik miatta lettek még szegényebbek. Megváltozott Zákéus élete és minden gondolata úgy, amint Pál apostol mondja: Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az. Zákéus életének az első szakasza lezárult, és egy új élet kezdődött. Eddig Jézus nélkül élt, most Jézussal, Megváltójával él. Az üdvösséget mindenkinek hittel személyesen kell elfogadnia. De az, hogy Zákéus új életet nyert Jézustól, családjához is közel hozta az üdvösséget.

Jézus önként ajánlkozik arra, hogy Zákéus házába megy. Jézus Zákéust nevéen szólította, hogy félreértés ne legyen. Igen, mert személyes üzenete volt számára. Jézusnak mindig van ideje a megtérni szándékozók részére. Zákéus engedelmeskedett Jézusnak, mert örömmel szállt le a fáról, és hasonló örömmel fogadta be őt a házába és a szívébe. Jézus nem olvasta Zákéus fejére annak bűnét. – Jézus mélységes szeretete indította Zákéust bűnvallásra és gonosz cselekedetének jóvátételére. Zákéus azon törvénynek tett eleget, amely törvény kimondja, hogy ha valaki csalással vesz el valakitől valamit, négyszer annyit kell helyette adnia. De volt Zákéus válaszában valami többlet is, amit már nem ír elő a törvény, hogy a vagyona felét a szegényeknek adja. Az Úr Jézus meg volt elégedve Zákéussal, mert kijelentette: Ma lett üdvössége ennek a háznak. Azt nem tudjuk, hogy volt-e családja Zákéusnak. De ha volt, akkor minden bizonnyal, hogy ők is szívébe fogadták Jézust. Jézus látogatásának viszont nem tudtak örvendeni Zákéus ismerősei. Ezek vak zúgolóadásukban azt mondták: bűnös emberhez ment be szállásra. Jézus követésének viszont mindig van valami jó következménye.

Jézus teljes mértékben megváltoztatta Zákéus életét. És a mi életünket is meg akarja változtatni. Csak teljes szívünkkel és erőnkkel hozzá kell fordulnunk. Az Ő szavára kell figyelni, az Ő útján kell – kellene – járnunk! Ugyanazt kellene tennünk, amit Zákéus tett. Jézus olyan tanítást, biztatást ad, ami lendületbe hoz.

Meg kell látnunk Jézusban az igaz tanítómestert, aki az elmúlt kétezer évben Igéje és Szentlelke által létrehozta a keresztyén világ örök érvényű értékeit: tiszta erkölcsöt,

boldog családi életet, fáradhatatlan szolgálatot, őszinte beszédet, önfeláldozó szeretetet és sok más lelki gazdagságot.

Jézusban hit által, egész életünkben lehet egy megszentelődési, tökéletesedési folyamat. Ha nem állunk ellene a Szentlélek megáldó munkájának, egyre kevesebb lesz bennünk a képmutatásból, tettetésből, és jobban kiábrázolódik bennünk Jézus Krisztus élete. Valami hasonló folyamat van a megváltott életünkben is, mint ősszel, amikor a fagyoktól kezdenek sárgulni és hullani a falevelek. De vannak olyan levelek, amelyek tavaszig is rajta maradnak, akármilyen nagy tél jön, akármilyen viharos szél is fúj. De amikor elkezdenek rügyezni a fák, jön az új élet, az minden odaragadt levélmaradványt letaszít a fáról. Hasonlóképpen minél teljesebb lesz bennünk Jézus Krisztus élete, annál kevesebb marad rajtunk a régi életből. Ha Jézus Krisztusban új teremtetések lettünk, akkor a bennünk levő krisztusi élettörvény irányít.

Mi, keresztyének ahhoz kevesen vagyunk, és önmagunkban gyengék, hogy megváltoztassuk ezt a megromlott világot. De Urunk Jézust, tanítását megtartva, követhetjük. Mert a legtöbb romlást – mindannyian tudjuk – a békétlenség okozza, a gyűlölet, az irigység, a féltékenység, a kapzsiság. Azon rossz tulajdonságok sokasága, amelyek Zákeust jellemezték megtérése előtt.

Jó lenne, ha mi is hűségesen engedelmessé válnánk Jézus szavának. Ismerős az a történet Napóleon francia császár korából, amikor Napóleon lova elszabadult, és egy katona kilépett a sorból, megragadta a hánykolódó ló kantárját, és így megmentette a császár életét. Napóleon megköszönte az életmentő cselekedetet, és közkeletjében ezt mondta: Köszönöm, tábornok úr! A katona meghallva császárának szavát, nem tért vissza a közkelet közé, hanem beállt a vezérkarba. A tisztek megkérdezték: Te mit keresel itt? Ő így válaszolt: A császár mondta.

Jézus közelében rendeződött Zákeus élete, Jézus ezt így fejezte ki: Ma lett üdvösség ennek a háznak. Jézus azért jött e világra, hogy minket, bűnös embereket visszavezessen az Atyához.

Jézusnak van valami mondanivalója a mi számunkra is. Ajándékai kifogyhatatlanok. Amikor ürességünk tudatában hozzá fordulunk, Ő kész bőségesen adni nekünk. Luther Márton halála előtt két nappal ezt írta: Mindnyájan koldusok vagyunk. Jézus egész megváltást hozott, és ezt a megváltást nem lehet csak egész szívvel elfogadni.

Legyen bölcsességünk arra, hogy az Úrra nézzünk, életünk egyedüli megtartójára. A 21. század emberének egyetemesen vissza kell fordulnia Jézus tanításához, hisz különben a 21. század embere sem lesz igazán boldog.

A Zákeus megtérése története legyen ma nekünk a Jézushoz való megtérés és az új élet örömeinek a példája! Ámen!

Csomay Árpád
Biharszentjános

Isten vagy ember előtt hódolsz?

Alapige: Az apostolok cselekedetei 12,21–24

Bibliavasás: Az apostolok cselekedetei 12,1–17

Az Igében egy királyról hallunk, de nem Jézus Krisztusról. Jézus a királyok Királya, az uraknak Ura, de itt egy földi királyról van szó. Bár ez a király Istennek képzelte magát, és el is fogadta az Istennek kijáró hódolatot. De Isten meg is büntette ezért.

Ki ez a király? I. Heródes Agrippa, Nagy Heródes fia, aki Kr. u. 37-ben királyi címet kapott. És mit tesz? Üldözi a keresztyéneket, ugyanis így akarta behízelegni magát a zsidóknál. Az üldözést az apostolokkal kezdi, a vezetőikkel. Jakobot kivégezteti. Aztán

Pétert is fogságba veti, és egy egész gyülekezet imádkozik érte. S az imának nagy ereje van. Amikor egy gyülekezet együtt imádkozik egy akarattal, megtapasztalja azt, amit el sem akar hinni: szabadulás lesz Péter számára, pedig négy négyes katonai őrség őrzi. Kettős láncokkal van megbilincselve, de a gyülekezet imádkozik érte. Az imádságot Isten meghallgatja, és megjelenik Isten angyala a börtönben, és lehullnak a láncok, és megnyílnak az ajtók. Az örök között minden baj nélkül átmennek, megnyílik a vasajtó, is és Péter szabad lesz.

Hova megy Péter? A testvéreihez. Azokhoz, akik imádkoztak érte, és akik egy Urat szolgálnak vele. Nem a testi örömeiket keresi, nem szórakozni megy, hanem a testvérekhez, hogy együtt adjanak hálát a szabadulásért.

Te hálát szoktál Istennek adni a bűneidből való szabadulásért a gyülekezeti közösségben?

Péter vágyik a testvérekhez, hogy imaközösségben adjon hálát az Úrnak a szabadulásért. Amikor kopogtat az ajtón, a kis szolgálóleány hallja a hangját, de nem nyitja ki az ajtót, hanem beszalad, és elmondja a jó hírt a gyülekezet tagjainak. Azok nem akarják elhinni, de amikor végre beengedik Pétert, megtapasztalják, hogy Isten imádságot meghallgató édes Atya. Számára semmi sem lehetetlen. Ő megteheti azt is, ami az embernek képtelenség.

Számodra ma mi a képtelenség? Vajon a gyógyulásod? Vagy a gyászban való vigasztalódás? Vagy – menjünk a dolgok mélyére – képtelenségnek tartod, hogy bűneidre van bocsánat? Hány ember emészti magát, mert egykor valamit elkövetett. Ám amit egyszer Jézus keresztje alatt leteszünk a Golgota tövébe, és bocsánatot kérünk, azt Isten megbocsátja. Istennél semmi sem lehetetlen! Imádkozol-e, hogy legyen békesség a családban? Ez sem lehetetlen! Még akkor sem, ha sok vita és meg nem értés van közöttetek. Férfj, feleség, gyermekek sokszor és sokféleképpen méltatlankodnak, zúgolódnak. Istennél semmi sem lehetetlen. Isten meg tudja cselekedni, hogy egyik pillanatról a másikra lehullnak a láncok, mert mi megkötözött emberek vagyunk. A magunk erejéből mi nem tudunk megszabadulni sem a bűneinktől, sem a gondjainktól, sem a nehézségektől. De Istennél semmi sem lehetetlen! Amikor az ember elkezd imádkozni, akkor megtapasztalja, hogy jön az Isten szabadítása.

Az Igében arról is hallunk, hogy amikor Péter megszabadul, a király magához kéri a foglyot. Ő még nem tudja, hogy Péter már megszabadult a börtönből. Megdöbbenve tapasztalják, hogy már nincs a börtönben. Közben jönnek a követek Tiruszból és Szidonból, Föníciából. A király pénzügyminiszterével egyezkednek. Ugyanis I. Heródesz Agrippa megharagudott a föníciaiakra, és nem adott nekik búzát eledelül. Salamon király idejében, amikor a templomot építették a Libanonról hozták a föníciaiak a cédrusfát, s a fa értékébe gabonát, élelmet kaptak. Mostanig így volt, de I. Heródesz Agrippa embargót rendelt el, kereskedelmi embargót, de a föníciaiak addig könyörögnek Blásztusznak, a pénzügyminiszternek, míg megnyerik céljuknak, és most már vihetnek gabonát Izraelből. A király ünnepélyes keretek között akarja kihirdetni ezt a kegyet. Felöltözik ünnepi ruhájába, nagy ünnepség közepette fogadja a követeket királyi öltözetben, teljes pompában. S amikor megszólal, és kihirdeti nekik, hogy most már szabad élelmet vinniük, a nép a király beszédét hallva, ezt mondja: „**Istennek hangja ez, nem emberé!**” Heródesz nem hárit el semmit.

Istennek hangja... Elfogadja, hogy őt Istenként tiszteljék. Később az apostolok elhárítják maguktól az emberek imádatát. Péter és János kereken kimondják a nép előtt, hogy nem a maguk ereje által gyógyult meg a sánta, hanem az Úr Jézus által.

A Jelenések könyvében is egy szép mozzanat van. János látja a Bárány menyegzőjét, és leborul az angyal lábai elé, hogy imádja őt, és az angyal így szól: „**Meglásd, ne tedd,**

szolgatársad vagyok néked...” (Jel 19,10) Még az angyal is elhárítja magától az imádatot.

S mi hajlamosak vagyunk embert imádni. Valakit nagynak nézünk, nagynak gondolunk, Istenként tiszteljük. Sajnos ez nemcsak a világban, a politikában is van így. Így van ez sokszor az anyaszentegyházban is. S sokszor csalódunk. Mert az ember ember, és nem Isten! Ha az ember nem hárítja el magától az imádatot, várhatja az Isten büntetését.

Heródes meghal. Férgék emésztik meg. A gyomrával történhetett valami, és öt nap múlva meghal. Így pusztul el az, aki nem tudja magát megalázni.

Testvéreim, amint a Bibliából is olvassuk, mi a siralom völgyében vándorolunk, és sok gond és baj között telik el az életünk. Sokszor eledel nélkül maradunk mi is. Kit istenítettünk? Lelkünk is vágyakozik a táplálékra, az Isten vigasztalására, tanácsára. A siralom völgyében vándorolva különféle hangokat hall az ember, mint ahogy Bunyan írja a *Zarándok útja* című könyvében. A keresztyén is sikolyokat, üvöltéseket, sóhajokat hall. Rémitő hangok ezek, a gonosz lelkek hangjai. Balra tőle szakadék van, jobbra meg sikamlós, sáros mocsár.

Nem így vándorolunk mi is a siralom völgyében? A sikolyok, sóhajok, csábító hangok el akarnak téríteni bennünket utunk céljától. A gonosz nem akarja, hogy mennybe jussunk. A siralom völgyében nagyon veszélyes az utunk. A szakadékba zuhanhatunk, bűneink szakadékába, vagy elnyelhet a bűneink sáros mocsara, posványja. Ugyanis ha a gonosz lelkekre hallgatunk, és ezt értékeljük „istenítjük”, számunkra is bekövetkezik a bukás, melynek pusztulás lesz a vége. Bűneink mélységében és posványában maradva biztos a pusztulás.

A legtöbb ember beletörődik ebbe, és nem harcol, nem küzd. Igaz, a magunk erejéből nem tudunk kiszabadulni, de Jézus segítségével megtörténhet a szabadulás. Pál apostol is látja, hogy „nem vér és test ellen van nekünk tusakodásunk, hanem a fedelemségek ellen, az élet sötétségének világbírói ellen, a gonoszság lelkei ellen, amelyek a magasságban vannak.” (Ef 6,12) Testvérem, behódolnál-e a sötét lelkeknek? Lemondanál a szabadulásról, az örök életről? Igaz, sokat kell küzdeni a sötétség világbírói, a gonosz lelkek ellen, de megéri, mert az Úr Jézus győzelemre viszi a harcunkat. Ne mondd azt, hogy ők az isteneid! Ne istenítsd a gonosz lelkeket!

A keresztyén is, amikor a siralom völgyében hallotta a gonosz lelkek sikolyát, sóháját, elkezdett imádkozni. S tudod, testvérem, mi történt? A keresztyén elmondja, hogy amikor imádkozott, derengeni kezdett, aztán megvirradt, és feljött a nap. S eltűntek a gonosz lelkek, s nem hallotta a kísérteties szavakat.

Megdöbbentő, hogy hova jutottak egyesek. A jószokat, a varázslókat, az asztrológiát, a horoszkópot többre becstülük, mint Istent. Jobban elhiszik a Gonosz hazugságait mint Isten igaz beszédét. Jól mondja Cseri Kálmán, hogy az emberek nagy többsége mindent elhisz, csak ne legyen a Bibliában. Ezért mennek sokan a jószokhoz és varázslókhoz. Az ő beszédüket fogadják el úgy, mintha Isten szava lenne. Sőt még hatalmas pénzeket is fizetnek nekik. Az nem sok. De a perselybe tett adomány sok. Az egyházfenntartói járulékok sok. Testvérem, szállj magadba, és lásd meg, hogy tévúton jársz, ha gonosz lelkeket istenként tisztelsz, s nekik adod a bért! Rámegy a lelked, a lelked üdvössége. S már itt a földön is békétlen leszel, félelmek gyötörnek majd, búskomorra válsz, kísért az öngyilkosság gondolata, mert a Sátán mindig benyújtja a számlát. Vigyázz, kinek a hangjára figyelsz! Vigyázz, kinek a szavát fogadod el! Hidd el, Isten Igéje a legdrágább!

Olvasd naponta a Bibliát! Abból tudod meg, hogy Jézus által van szabadulás.

Van szabadulás a bűnből, és lesz utána békeséged! Ugyanis az embernek akkor van békesége, ha Istent imádj! Ha ember kerül az Ő helyére, ha embert imádunk, Isten azt megbünteti. „Heródeseket” imádsz? Földi kiskirályokat? Azokat, akik csak gyűlölnék,

ámítanak, keresztyéneket üldöznek? Vagy a királyok Királyát, Jézus Krisztust imádoz? A földi királyok, urak sokszor istentelenül élve csak pusztítanak, tönkretesznek, gyötörnek. A mennyei Király azért jött, hogy szabadulást adjon, békességet és mennyei életet. Ő nem gyötör, és nem pusztulásunkat akarja. Sőt Ő maga halt meg, áldozta fel magát a golgotai kereszten, és így lehet nekünk életünk.

Isten Igéje pedig növekedik. Ott, ahol éppen üldözik a keresztyéneket, s mindent megtesznek, hogy ne növekedjék Isten Igéje. Növekedett, mint a növény, melyet az eső öntöz, és az ember gondozza és kapálja.

Ma is így van. Egykoron az apostolok és Isten kiválasztott szolgálói által, ma pedig általunk. Mert Isten téged és engem bíz meg azzal, hogy az Ő áldást hozó esője után, melyet Szentlelke által hullat reánk, mi is szolgáljunk az Ige növekedése érdekében. A családban és a gyülekezetben kell gyomlálnunk a gazt, és úgy munkálkodnunk, hogy Isten Igéje valóban növekedjék a mi szívünkben a családban és a gyülekezetben. Ahol Isten Igéje hirdetik és növekedik, ott megváltozik az ember szíve, és már nem embereket imád, hanem egyedül az Úr Istent Jézus Krisztus által a Szentlélek közösségében. Ámen!

Farkas Antal
Nagyvárad-Velence

Kik hisznek a mi beszédünkért?

Alapige: János 4,28–30.39–42
Bibliailvasás: Zsoltárok 30

I.

A felolvasott bibliai rész a samáriai asszony történetéből való. Két ember találkozik a Jákób kútja mellett: az egyik Jézus, a másik pedig a samáriabeli nő. Ennek a találkozásnak az eredménye az, hogy egy ember megszabadul a bűn rabságából, majd azt követően visszamegy városába bizonyosságot tenni Krisztusról, a Szabadítóról.

Az asszony fő bűne a paráznaság volt, melyekkel másokat megbotránkoztatott. Minden bizonnyal más bűnei is lehettek – melyekről bár a Szentírás nem tesz említést –, hiszen hozzánk hasonlóan ő is bűnben fogantatott és született. Élettársi kapcsolatban élt több férfival. Jézus a történetben ötről beszél. Nem a számszerűség a lényeges, hanem az, hogy már semmit sem vár a házasságától, ezért az utóbbi kapcsolatát sem hitelesíti.

Sajnos ma is nagyon sokan élnek élettársi kapcsolatban, és nemcsak fiatalok – bár főként ők –, hanem idősebb emberek is. Szomorú, hogy mára már egy gyakorolt és a világ számára is elfogadott együttélési kapcsolatról van szó. Mintha a Bibliában nem is lenne megírva a „Ne paráználkodj!” törvénye. Valahol mindenki érzi azt, hogy nem jó egyedül. Ezzel nincs is semmi baj, csak az Isten előtt kellene hitelesíteni, kérve az Ő áldását reá.

Az asszony bűnei mégsem voltak olyan akadályok, hogy ne ment volna velük Jézushoz, sőt azok voltak az ő megtérésének motiválói.

Csoda történik tehát e kút mellett, s a samáriai asszony bűnei mint nehéz kövek hullanak le a szívéből.

Testvérek, egy kút mellett nemcsak csodák történnek, hanem akár tragédiák is. Ennek példaként hozom fel a saját családban megtörtént tragédiát. Egyik első unokánövérém alkoholista lett, s megkötözöttségéből nem tudott szabadulni, végül a családi házuk udvarán lévő kútba ölte magát. Szülőfalumban e tragédia megtörténtekor nem volt lelkipásztor. Aki korábban szolgált, elpályázott egy másik gyülekezetbe, s az újnak

megválasztása folyamatban volt. Telefonon hívott fel unokanővéremnek a férje, hogy hírvil adja a történeteket, s megkérdezte, elvállalnám-e, hogy én prédikáljak a temetésén. Csak úgy mellékesen jegyzem meg, hogy családomban a szüleimen kívül szinte mindenkinek a temetésén én szoktam szolgálni. Talán családtagként, gyászolóként közvetlenebbül tudom vigasztalni a sírókat és hirdetni a feltámadás és örök élet evangéliumát. Abban a temetési prédikációban figyelmeztettem a kúttól néhány lépésnyire álló családtagokat, és végtisztességtévő gyülekezetet, hogy vigyázzunk, mert mindnyájunk életét keresztezi egy kút. Ha Jézus ott van a kútnál, akkor csoda történik, de ha nem, akkor akár tragédia is bekövetkezett.

Ez a samáriai asszony testi szomjúságot oltó vízért ment a kúthoz, de mert találkozott a Kútfővel, Krisztussal, élő vizet kapott lelki szomjúságára.

II.

Testvérek, akik megszabadulnak bűneiktől, azok örvendeznek. Minden más egyéb lényegtelené válik. Ez a példázatbeli nő örömeiben a kút mellett hagyja a vedrét, feltehetőleg a cserépkorsóját. Vízért ment a kúthoz a nap azon szakában, mikor rajta kívül mindenki más árnyékot keresett, s mely napszakot azért választotta, hogy ne kelljen találkoznia embertársaival. Szomját oltani ment a kúthoz, hiszen víz nélkül az emberi test kiszáradna, és íme élő vizet kapott. A testi szomjúság visszatér, de az élő víz örökre megelégit.

Fontos, hogy le lehet tenni a korsót, a vedret, le lehet tenni mindazt, ami teherként nehezedik reánk.

Az egyszeri öregasszony a poros úton igyekezett hazafelé a rőzsegűjtögetésből. Arra hajtott a szekerével az egyik falujabeli, és odaszólt a meggörnyedt idős asszonynak: – Hé öreganyám, pattanjon föl ide mellém a bakra! Könnyebb lesz így az út hazáig. Az öregasszony megköszönte a felajánlást, és ha nem is pattant, de lassan fölkászálódott a szekérré. Mikor már mentek egy ideje, a kocsis észrevette, hogy az asszony még mindig a vállán tartja a köteg rőzsét. Rászólt: – Rakja le már azt a rőzsét, öreganyám, nem lesz annak semmi baja. Az asszony önfeláldozó hangon így válaszolt: – Dehogy teszem, édes fiam! Ha már segítéttél, legalább a rőzsémmel legyen könnyebb a szekered!

A mi életünk is sokkal könnyebb lehetne, ha néha letennénk magunk mellé a korsót, a rőzseköteget, a munkát, a szórakozást, a görcsösen szorított dolgainkat. Jézus ugyanis ezeknél sokkalta fontosabb, mert Ő az élő víz. Számunkra ez a víz a keresztségnek a vize.

Friedrich von Bodelschwing német evangélikus teológus (1831–1910) írja: Három- vagy négyéves lehettem, amikor egy csendes esti órán anyám így szólt hozzám: – Tudod, ma van a keresztelési évfordulód. Elővett egy képeslapot, amelynek közepére volt írva a születésem és a keresztelésem dátuma és alatta: „Örvendezvén örvendezek az Úrban, örüljön lelkem az én Istenemben, mert az üdvnek ruháival öltöztetett fel engem.” (Ézs 61,10a) Ez a kis lap és ez az ünnepélyes óra egész életemben drága emlék marad.

Örvendetes dolog emlékezni a születésünk és megkereszteltetésünk dátumára, de még nagyobb öröm lehet emlékezni a megtérésünk alkalmára.

Sajnálatos dolog, hogy városban, amikor konfirmálásra jelentkeznek a gyermekek, közülük nem egy azt sem tudja, hogy melyik templomban volt megkeresztelve. De még a szülők egynémelyikénél is előfordul, hogy az egyházközség nevét sem tudja, csupán az általuk elmondottak alapján lehet következtetni, hogy melyik gyülekezetben került sor a sákramentum kiszolgáltatására.

III.

Akik megszabadulnak bűneiktől azok örömtükben elmondják azt is, hogy ki az, aki megszabadította őket. Ennek a samáriai asszonynak a szívéből az öröm mint gejzír tör fel, mikor azt mondja: „Jertek, lássatok egy embert, aki megmonda nékem mindent, amit cselekedtem. Nem ez-é a Krisztus?” (29)

E samáriai asszony örömeivel és felismerésével nem egy másik városba megy el azt hírül adni, ahol nem ismerik eddigi életét, hanem a saját maga városába. Bár Lukács evangéliumában azt mondja Jézus, hogy „egy próféta sem kedves az ő hazájában” (4,24), ez asszony története ennek a cáfolata. Nyugodt szívvel kijelenthetjük, hogy prófétánő lett, aki eddig takargatta bűneit, most azonban már a világosságban akar élni.

A Zsoltárok 32,1-ben olvassuk: „Boldog az, a kinek hamissága megbocsátott, vétké elfedeztetett.”

Egy gyermeknek az volt a szokása, hogy esténként, mielőtt aludni tért volna, bement az édesanyjához, és bocsánatot kért az aznap elkövetett hibáiért. Egyik este az édesanya súlyos betegen fektült a szobájában, és szigorúan tilos volt oda belépni. A gyermek keservesen sírt az ajtaja előtt. Az ápolónő kijött, és megkérdezte sírásának az okát – Ma rossz voltam, és nem mehetek be a mamához, hogy bocsánatot kérjek tőle, de mindent felírtam krétával erre a táblára. Legyen szíves bevinni hozzám, és itt a szivacs, ha megbocsát, törölje le a tábláról, és akkor boldog leszek, s nyugodtan megyek aludni. – Az ápolónő bevitte a táblát az édesanyjához. Néhány percnyi aggódó várakozás után nyílik az ajtó és a gyermek visszakapta a táblát ragyogó tisztán.

Milyen boldogok lennénk mi is, ha az Úr keze Krisztus vérével letörölné lelkünkön a vétkeinket. Le is törli az Úr, ha őszinte bűnbánattal, hittel kérjük Tőle.

IV.

A történetbeli samáriai asszonyról nyugodtan kijelenthetjük, hogy a saját városának a misszionáriusa lett. Arról tudósít a Szentírás, hogy sokan hittek az ő beszédéért. Pedig egyáltalán nem volt könnyű dolga, hiszen előző életvitele miatt úgy ismerték, ahogy mondani szoktuk, „mint a rossz pénz”

Gondolom, egyetértünk abban, hogy Krisztusról bizonyosságot tenni könnyű is, meg nagyon nehéz is. Könnyű dolog vándorprédikátorként, beszolgálóként, vendégigehirdetőként egy-egy prédikáció erejéig csillogni-villogni, de gondoljunk csak bele, ha valakinek 20-30 évet kell szolgálnia egy gyülekezetben. Még annyi idő után is hisznek a beszédének, a szolgálatának? Ehhez hasonló, mikor a saját magunk családjában, falujában, városában, munkahelyén teszünk bizonyosságot Krisztusról. Hányan hisznek a mi beszédünkért? Márpedig nekünk bizonyoságtévő keresztyénekké kell lennünk.

V.

A történet befejezése megragadóan szép. Jönnek a samáriaiak a Jákób kútjához, és látják, hogy az asszony igazat beszélt. Drága testvérek, nem a segédlelkipásztoreért, nem énérettem kell hinni, nem a mi prédikációnkért. Ugyanis azoknak a hite igaz, akik magáért Krisztusért hisznek.

A samáriaiak arra kérik Jézust, hogy maradjon náluk, s Ő két napig ott is marad, adja hírül az Ige. Ha visszatekintesz a magad életébe, vajon az Úr Jézus mennyi ideig volt a szíved lakója? Két napig? Vagy talán még annyi ideig sem?

A samáriai asszony bizonyoságtételének meglett az eredménye: „Nem a te beszédéért hiszünk immár: mert magunk hallottuk, és tudjuk, hogy bizonynal ez a világ idvezítője, a Krisztus.” (42b) Ez asszonynak a szíve olyanná lett, mint egy megáradt

folyó, mely nem maradt a medrében, hanem abból kilépett, hogy megtermékenyítse mások életét.

Egy szegény kínai beteg asszonyt a missziói kórházba vittek. Itt hallott először a bűnököt megbocsátó Üdvözítőről. Neki adta át szívét. Megtapasztalta, hogy új teremtés lett belőle. A szülőfalujára gondolt, ahol még senki sem hallott Jézus Krisztusról. Egy napon, amikor az orvos elment az ágya mellett, megkérdezte: – Ha itt maradok a kórházban, mennyi ideig élhetek még? – Talán négy hónapig – volt az orvos válasza. – És ha hazamegyek, akkor meddig élhetek? – Úgy gondolom, talán két hónapig – mondta az orvos, és kíváncsian figyelte az asszony arc kifejezését. – Akkor hazamegyek az enyémhez.

Akik hallották, így szóltak hozzá: – Ha hazamész, akkor elveszíted a hátralevő életednek a felét. – Az asszony sugárzó szemmel így felelt: – Jézus az egész életét adta értem, én meg örömmel adom Neki a hátralevő életem felét.

Hazamenve elmondta, hogy mit tett a lelkükért Jézus. Áldott volt a Krisztusról való bizonyágtétele úgy, hogy az egész falu élete megváltozott. – Ez az asszony bizonyos, hogy Krisztusnál elnyerte hűségéért gazdag jutalmát: „Jól vagyon jó és hű szolgálom, kevesen voltak hű, sokra bíznak ezután; menj be a te Uradnak örömébe.” (Mt 25,21) Drága testvérek, e samáriai asszony története legyen példamutató mindannyiunk számára! Amen!

Székely Csilla Imola

Oláhdellő

Találka

Alapige: Márk 1,16–20

Bibliolvasás: János 1,43–51

Életünk egy találkozással kezdődött.

Rég volt egy egészen egyszerű napon, amikor szüleink legelőször találkoztak, azután valamennyi idő eltelt, és elhatározták, hogy egy család lesznek. Egymáséi akartak lenni. Akkor megfogantunk mi, és ők vállaltak minket. Születésnapunk volt az a pillanat, amikor legelőször találkoztunk velük, amikor legelőször néztünk körül ebben a világban. Csak azért volt elviselhető a világ, mert benne ott volt anyánk közelsége. Egyedül szüleink voltak ismerősek az idegenségben.

Sok minden jött azután, egy hosszú sor találkozás. Gyermekkor, játszótársak, osztálytársak, tanárok, udvarlók. Találkák. Fiú találkozása a leánnyal, leány találkozása a fiúval. Nem mindegy, hogy kivel. Mennyire más életünk lenne, ha nem éppen azzal találkoztunk volna, akivel végül is találkoztunk, ha nem annak mondtunk volna igent, akinek igent mondtunk, akiben megbíztunk, akire rábíztuk magunkat. Hihetetlenül nagy bizalom ez. Nagy kockázat. Mindig kétesélyes, hogy összejön, vagy nem.

Ez az életünk – találkozások és búcsúk sorozata. Találkozásoké, amelyek meghatározzák életünket. Észre sem vesszük, de hihetetlenül erős nyomokat hagy bennünk minden találkozás.

Ma reggel is találkozni jöttünk ide – találkozni Istennel. Mert minden találkozás formálja a lelkünket, az életünket. Nem is sejtet, mennyire formálja. Isten azt akarja, hogy engedd magad formálhatóvá lenni. Isten is eljött ide, hogy te találkozhass vele. Rajta nem múlik, ő jelen van. Mert a találkozás kettőn múlik. Nehogy te legyél annak akadálya, hogy találkozzon veled az Isten. Jókor jó helyen kell lenned ahhoz, hogy a találka megtörténjen.

Eljött Jézus a keresztra, mert azt remélte, hogy eljössz te is a keresztra, csak hogy találkozzatok. A keresztra a találkozási pont, ahogy minden útkereszteződés is az, ember és Isten, a vízszintes emberi és a függőleges isteni találkozója. Minden istentiszteleten találkat ad nekünk Isten. És vár.

Sokakkal találkozott életében Jézus, de nem mindenki élete változott meg ettől a találkozástól.

A pásztorok és a napkeleti bölcsek csak egy csecsemővel találkoztak, de felismerték őt, és más emberekként távoztak. Simeon és Anna a templomban ugyancsak gyermekként láthatták – de másképpen készültek halálukra csak azért, mert találkozhattak vele.

Nagy pillanat volt az, amikor a magzatok találkoztak: János – aki csak később lett Keresztelővé – és Jézus anyjuk méhében érezték egymás közelségét. A két anya hálát adott akkor, és dicsérték az Istent. Még nagyobb pillanat volt az, amikor János szentől szembe is láthatta Mesterét, sőt meg is keresztelte őt. János ott, a Jordán közepén dőbent rá arra, hogy az ő szolgálata beveződött, elérte a célt, megérkezett az, akinek jövetelét hirdette, készítette. János szolgálata befejeződött, Jézusé ugyanakkor elkezdődött. Ugyanazokkal a szavakkal kezdte, amikkel János befejezte: „Térjete meg, mert elközelített a mennyeknek országa!”

Azután Jézus találkozott az ördöggel is, szembe mert nézni vele. Legyengülten a negyvennapos éhezéstől, még így is erősebb volt az ördögnél.

Azután Jézus sokszor találkozott farizeusokkal, akik tanult emberek voltak, bölcsek professzoroknak számítottak, de közülük csak hármuknak változott meg az élete, miután találkozott Jézussal: Nikodémusnak, Gamálielnek és Arimathiai Józsefnek. Később aztán Saulus Pálnak is. A farizeusokban egyre nőtt a harag Jézussal való minden újabb találkozás után. Minden szava gyűlöletet szított bennük, mert irigyek voltak és öngazultak. Az volt a gond, hogy nem voltak betegek, mert a betegek meggyógyultak, és hálaadással távoztak.

A vak Bartimeus, a harmincnégy éve béna ember, a vérfolyásos asszony, a tíz lépés egyike, a tetőn át leeresztett paralízises ember, a gadarai gyógyult ördöngös, a samáriai vérfolyásos asszony, a kapernaumi százados, akinek a fia gyógyult meg halálos betegségéből, Lázár, aki a saját sírjából kijött, Zákeus – mind-mind egészen másként éltek a Jézussal való találkozás után, mint azelőtt...

Mert a világ Jézussal teljesen más, mint nélküle. Jézussal való találkozásod után másképpen látod (kellene látnod) az életedet. Csak azért, mert találkoztál vele.

Ott vannak például a tanítványok. Kétszer cserélődtek ki.

Először abban a pillanatban, amikor egészen váratlanul megszólította őket egy tiszta arcú idegen. Úgy tűnt, egészen véletlenül éppen arra sétált, úgy tűnt, semmi fontos dolga nincsen, csak mellékesen a Genezáret-tó partjára ment. Pedig Simonért ment oda, hogy Péterre formálja. A testvérét is meg a többi tízet. Bizalmat szavazott nekik.

Tanítványságuk egy találkozással kezdődött. Azután sok mindent láttak, átéltek. Csodák szemtanúi voltak, gyógyulásoké, feltámadásoké. Mentek-mendegéltek, a Mesterrel együtt éheztek, és menekültek, amikor kellett. Sok példázatot hallottak, lassan tisztult a kép előttük a mennyek országáról. Láttak sok emlékezetes találkozást, hitetlenkedést, fejszóválást, hallottak sok buta kérdést, de gyönyörű hitvallásokat is. Aztán szinte megakadályozták a gyerekek találkozását Jézussal. Sokszor tévedtek, mert félreértették az Urat. Még csak tanítványok, tanulók voltak. Ahhoz, hogy ők is mesterekké váljanak, kellett még egy mindent megváltoztató találkozás. Kellott a Szentlélek.

Pünkösdkor cserélődtek ki olyanokra, akikre rá lehetett bízni magát Istennek.

Micsoda áldás, ha valaki elmosolyodik, amikor találkozik veled. Azt jelenti az a mosoly, hogy jó veled találkozni, mert felemeled a lelkét, jó, mert fontos vagy neki. Mi-

csoda áldás nyomot hagyni valakiben egy-egy találkozáskor, olyan nyomot, amire jó emlékeznie.

Minden találkozás ünnep kellene hogy legyen, amit várjanak az emberek, és ne kerüljenek el. Így is meghatározható életünk: találkozástól találkozásig. Elbúcsúzunk, és máris várjuk az újbóli találkozást.

Halálunkban is ez a reménységünk, a vigasztalás, hogy az a pillanat is egy találkozás, a nagy találkozásunk Teremtőnkkel, mert „megfogjuk őt látni, amint van” (1Jn 3,2).

A találkozások átalakítanak. Utánuk már nem ugyanolyan a világ, és valamiképpen te sem vagy ugyanaz.

Másnak milyen élmény az, amikor találkozik veled?!

Jézus alig mondott valami bizalmasat Nátánaélnak, és ő azonnal hitt, az ő hitvallása ez: „Te vagy az Isten Fia, te vagy az Izrael királya!” (Jn 1,49).

A samáriai asszony csak egy kis vízért ment a kúthoz, és Jézust is kapta hozzá. Békességet kapott, és olyan elfogadást, amelyet azelőtt soha nem tapasztalt.

Ma reggel te is felöltöztél, és jöttél az Isten elé. Onnan tudhatod, hogy találkoztál vele, hogy mélységes békességet érzel, és azt, hogy valamit újra megértettél, érzed a lelked emelkedését.

Jézus végül meghalt, a küldetése betelt. Amiért jött, elvégeztetett. Feltámadt, és élének minden apró részlete értelmet nyert, minden egyes szava fontossá vált.

És visszajött, hogy övéi találkozhassanak vele. Úgy érezte, vissza kell jönnie, mert döntő találkozásokra volt szükség. Az evangélium szempontjából a legfontosabb pillanatok voltak azok. Az asszonyok, az emmausiak, Péter és János, meg a többi nyolc, majd Tamás – azt a találkozást soha nem felejtették. Azt, amelyik túl volt minden érthetlenség és értelmezhetlenség.

Az ő fülük és szemük boldog volt, amiért hallhatták, láthatták őt. Boldogok voltak, akik találkozhattak vele. Azok is boldogok, akik nem hallották-látták, nem találkoztak vele, de hittek. Boldogtalanok azok, akik semmiképpen nem hisznek Neki. Legboldogtalanabbak pedig azok, akik látták, találkozhattak Vele, érinthették is, de megtagadták. Azok, akiknek semmit nem jelentett a jelenléte.

Te testvérem, Benne keresed a boldogulásodat! Ámen!

Prédikációk advent első vasárnapjára

Csomay Árpád
Biharszentjános

Jön a te Királyod

Alapige: Zakariás 9,9-14
Bibliaalvasás: Zakariás 9,9–17

Ez az Ige egy felhívással kezdődik. Mondhatnánk úgy is, hogy paranccsal: **Örülj nagyon, Sionnak leánya, örvendezz Jeruzsálem leánya!**

Rácsodálkozunk erre a parancsra, mert úgy gondoljuk, hogy az örvendezést nem lehet parancsba adni. Az vagy ott van az ember szívében, és akkor boldog, de parancsba adni ezt nem lehet.

Igen, mert hiába mondjuk a bajban levő embernek. Aki bajok között él, az nem tud örvendezni, mert a napi gondok és bajok elkeserítik, elszorítják.

Hiába mondjuk a betegnek, mert fájnak a sebei, és kesereg amiatt, hogy nem tud hasznára lenni a családjának. Alig várja, hogy elmúljanak a fájdalmai.

Hiába mondjuk a gyászolóknak is, hiszen a gyász fájdalomában és szomorúságában levő ember valóban nem tud örvendezni.

Hiába mondjuk a szülőföldjétől távol szakadt embernek, mert szereteteitől távol magányosnak érzi magát.

Hiába mondjuk a lelki betegnek, mert bűnei miatt kesereg. A bűnös ember, míg meg nem találja a szabadulás útját, addig csak kesereg, és bántja a lelkiismerete, hogy miért bántotta meg az Istent vagy embertársait.

Az Ige azonban napnál világosabban mondja: **Örülj!** Sőt még hathatósabb örvendezésre szólít: **Örülj nagyon!**

Kinek mondja ezt az Úr a próféta által? Sion és Jeruzsálem leányának, vagyis az Izrael népének, a választott népnek. Így nekünk is szól ez a parancs, mert mi is választottak vagyunk. Jézus Krisztus által Isten maga választott bennünket, hogy gyermekeivé legyünk. No akkor kérdezzük újból: minek is kell örülnöm? Bizonyos, hogy nem a bajoknak, gondoknak. Nem a betegségnek kell örülni. A gyásznak sem. Annak sem, hogy a messzeségben egyedül van az ember. Nem annak, hogy sokszor ott vergődünk bűneink mélységében. Hanem annak, hogy „**ímé jön neked a te királyod**”. Az, aki a te Szabadítód. Vagyis annak örvendezzünk, hogy a nyomorúságainkban, bajainkban, betegségeinkben, gyászainkban, bűneinkben vergődve nem vagyunk magunkra hagyva, mert jön a Királyunk, jön a Szabadítónk.

Úgy tűnik, hogy ez az Ige virágvasárnapról szól, hiszen akkor is ezt idézi a szentíró. Mindenképpen Jézus hozzánk való jövetelét jelenti, és ez a fontos: **Ő jön!** Ez egy adventi örömhír. Jézus jön. És nem azért, hogy megbüntessen vagy hogy megsemmisítsen. Mert az Ige folytatásában ezt olvassuk: „**Igaz és szabadító ő!**”

A hozzánk érkező király nem fegyveres uralkodó, aki megsemmisíti az engedetlen népet. Nem harci lovon ül, hanem alázatosan érkezik számárháton. Békés szándékkal jön. S valóban olyan szelíd és alázatos volt, hogy az emberek csodálkoztak el ezen. Megmosta a tanítványok lábát, nem ütött vissza az őt verőknek és csúfolódóknak. Alázatosan szolgált az Atya dicsőségére, és mindent megtett annak érdekében, hogy megmentsen bennünket. Ugyanis mi sokszor engedetlenek vagyunk. Nem akarjuk átadni magunkat Neki. Inkább megyünk a magunk útján. Önfejűen, gögösen, és észre sem

vesszük a veszélyt. Csak akkor eszmélünk, amikor a Sátán mint ordító oroszlán már ott van a közelünkben, és el akar nyelni.

Úgy vagyunk vele, mint a sivatagban vándorló ember, aki egyszer csak arra lett figyelmes, hogy jön vele szemben egy oroszlán. Nagyon megijedt, és rögtön imádkozni kezdett: Uram, add, hogy ez az oroszlán egy keresztyén oroszlán legyen. Alig fejezte be imáját, hallja, hogy az oroszlán is imádkozik: Jövel, Uram, légy vendégem, áldd meg az én eledelem.

Bizony sok ember válik az ordító oroszlán martalékává. No ettől akar megmenteni az Úr Jézus. Ezért jött el az első advent után karácsonykor. Úgy jött, mint alázatos és igaz király. Mert a jászolbólcsőben éppen Ő feküdt, mint igaz Király. Ő maga mondotta: „**ÉN vagyok az út, az igazság és az élet, és senki sem mehet az Atyához, hanem ha énáltalam!**” Milyen való ez. Mert nekem is, neked is más-más igazságaink vannak. Mindenki mást tart igazságnak és igaznak.

Éppen úgy, mint a régi letűnt időkben az MTSZ-tagok. Egy ember panaszkodik az elnöknek: „Elnök elvtárs, nekem több fizetés járna, mert sokat dolgozom.” Igazad van, mondja neki az elnök. Jön egy másik, aki fél füllel hallotta a beszélgetést, és azt mondja, hogy nem érdemel több fizetést, mert igenis lusta. Igazad van, mondja ennek is az elnök. Ezt a beszélgetést hallotta a könyvelő. Amikor a két ember elment, a könyvelő odafordult az elnökhöz: No de elnök elvtárs, te egyiknek is, a másiknak is igazat adtál! Neked is igazad van, mondta az elnök.

Még Pilátus is azt kérdezi: „Micsoda az igazság?”

Jézus felel: én vagyok az igazság. Jézus megjárja a szenvedés mélységeit. Vállalja az emberi visszaautasítást, gáncsoskodást. Vállalja az emberek értetlenkedését és azt is, hogy keresztre adják csak azért, hogy bennünket megmenten. Ezért ment a keresztre. És még ott is értünk, ellenségeiért imádkozott, mert sokszor nem tudjuk, hogy mit cselekszünk. Ezért jött Ő. Nem azért, hogy véres kezű zsarnokként gyötörjön, és rabigába döntsön, hanem hogy az Ő igazságát és diadalmas szabadítását nekünk ajándékozza.

Ezt a szabadítást el lehet fogadni, vagy el lehet utasítani.

No de vigyázzanak azok, akik nem fogadják el. Ugyanis a folytatás nagyon elgondolkotató: „**És megjelenik felettük az Úr, és nyíla repül, mint a villámlás...**” Ki állhatna meg az Úr nyilai közepette?! Egy szempillantás alatt átcikázik a villámlás az égbolton. Az Úr nyilai is így zúdulnak azokra, akik az Ő ellenségei. Ő maga vívja meg a végső harcot, és győz.

Miért kell ezt megvárni?! A legtöbb ember Pató Pálként viselkedik: *Majd ráérünk arra még...* Tudja, hogy meg kellene változnia, hogy ne tüzes nyilakkal találja szembe magát, és mégis halogatja a megtérést, vagyis hogy átadja magát az Úrnak. Sokan azt gondolják, hogy ha megüresítik szívüket, és átadják az Úrnak, akkor szegények lesznek. Le kell mondani sok testi örömről, élvezetről, pedig éppen ekkor fogja őket gazdaggá tenni az Úr. A megüresített szívünkben Ő maga vesz lakozást, és magajándékoz a maga gazdagságával, amihez fogható nincs! Annyi ember tudna beszélni erről! Hogy milyen nagy gazdagság az Úr! Hogy mennyi békét és örömet ad azoknak, akik várják és befogadják Őt. Csakis így tudunk az Ige szerint örvendezni és vigadni... És még azt is ígéri az övéinek, akik várják és fogadják Őt, hogy **megjelen felettük... és a Seregeknek Ura megoltalmazza őket...** (Zak 9,14–15) Hallod, testvérem, a mi Urunk a **Seregeknek Ura!** Nemcsak a földi seregek Ura. Ő nemcsak a földi nemzetek seregei, katonaságai felett Úr. És még csak nem is a mennyei seregek, vagyis az angyali seregek Ura. Hiszen akkor csak a mennyben lenne Ő Úr! De Ő Úr égen és földön egyaránt, sőt a föld alatt is, vagyis a pokoli seregek Ura is. Úr a démoni seregek felett is. Ilyen **Oltalmazónk és Szabadítónk Ő!**

Sőt még azt is ígéri, hogy „megsegíti őket az Úr, az Ő Istenük ama napon...” (Zak 9,16). Megsegít bennünket, a Benne bízókat ama napon.

Minden bizonnyal gondolhatunk a harag napjára, az ítélet napjára, az utolsó napra. Arra a napra, amikor sírni fog a föld minden nemzetsége. Sokan azért, mert engedetlenek voltak. Sokan azért fognak sírni, mert nem adták át magukat az Úrnak. De a kevesek örömkönnyet hullatnak majd, hogy jön a Szabadító Királyuk, és mennybe viszi őket.

Testvéreim, örök adventben élünk. Ne feledd, Jézus jön, Jézus visszajön! Nem kellene éppen most döntened?! Nem kellene éppen most kérned az Urat, hogy vegye el a köszívet a kebledből?! Önző, szeretetlen szívedet. Mindenkin átgázoltál, még szeretteiden is. Talán éppen a hitveseden vagy a gyermekeiden. Nem volt fontos senki sem, csak te magad, a magad öröme és élvezete. Nem vágysz egy hússzívra?! Most még kérheted. Most, amikor Ő ajándékba akarja adni neked, még elfogadhatod. Ne keményítsd meg magad! Hiszen a templomban is és a belső szobádban is azért keres, azért jön hozzád, hogy megújítsa életedet. Most még ezért jön! De jönni fog majd kürtzengés közepette és nagy hatalommal, dicsőségben, s bizony, akkor nem állhatnak meg előtte az ellenségei, az engedetlenek.

Ám örvendeznek majd azok, akik hallgattak Reá, és követték Őt.

„Oh, mily nagy az ő jósága, és mily nagy az ő kedvessége!” (Zak 9,17a)

Mindent megtett és megtesz, hogy örvendező életed lehessen. Azért jött, hogy életét adja érted!

Érted?

Míg visszajön, énekeljük imádkozva:

Vezess, Jézusunk s véled indulunk.
Küzdelemre hív az élet,
Hadd kövessünk benne téged,
Fogjad a kezünk, míg megérkezünk.

Adj erős szívet, hogy legyünk hívek.
És ha terhet kell viselnünk,
Panaszt mégsem ejt a nyelvünk,
Rögös bár utunk, Hozzád így jutunk.

Sebzett szívünk majd, mikor felsóhajt,
Vagy ha másért bánat éget,
Adj türelmet, békességet,
Reménnyel teli rád tekinteni.

Kísérd lépteink éltünk végéig,
És ha roskadozva járunk,
Benned támaszt hadd találunk,
Míg elfogy az út, s mennybe nyitsz kaput.

(MRÉ 436)

Ámen!

A sötétségben járók reménysége

Alapige: Ézsaiás 9,1–5a
Bibliaolvasás: Lukács 2,1–14

Egyházi ünnepeinket mindig megelőzi az arra való felkészülés, mely hozzásegít bennünket ahhoz, hogy az ünnep örömét annak mélységében átélhessük, áldásaiból részesedhessünk. Előkészület nélkül ünneplésünk felületességbe süpped, és épp a lényegét nélkülözi: Isten közelsége megtapasztalásának érzését. Ünnepeink közül a karácsonyt előzi meg a leghosszabb készülődési időszak, az advent.

Természetesen karácsony előtt másképp készül a világ, és másképp a hitét komolyan vevő ember. A világ már december első napjaiban *külső* fényeket gyűjt. Hivalkodó fényárban úsznak az üzletek kirakatai, városok főtere, forgalmasabb utcái. Fények kavalkádja hivatott arra, hogy csábítson, csalogasson, jó közérzetet keltsen, vásárlásra ingereljen. A kereskedelem a szerzés ösztönét meglövelve igyekszik boldoggá tenni a csillogó fények által elkábított embert, midőn az ajándékozás kényszerébe csábítja, és ezáltal tárgyiasítja azt, ami mélyen lelki, szellemi: a karácsony isteni csodáját. Hát akkor ne ajándékozzunk? – kérdezhetjük. De igen – válaszolhatunk a feltett kérdésre. Emberi természetünk számára fontos ugyanis, hogy szeretetünk tárgyokban, akár ajándék-tárgyakban látható formát öltjön. Csupán egy pillanatra se gondoljuk azt, hogy ezzel egész évi szeretettartozásunkat leróttuk. Az ajándékozás ne cél legyen, mely kitölti az ünnepet, hanem szerény, jelképes eszköze szeretetünk kifejezésének. A kötelező ajándékozás nem pótolja az év többi részében elmulasztott szeretetalkalmakat. Az ünnep eltárgyiasulása és ebből fakadó megüresedése épp karácsonykor figyelhető meg leginkább.

A hívő ember másképp készül Krisztus születésének ünnepére. Nem *külső*, hanem *belső* fényeket igyekszik gyűjtani. Az advent négy hete alkalmas arra, hogy ráhangoljon a karácsony csodájára, a Krisztusban közénk jött Isten szeretetének átélésére. Ennek az előkészületnek eszköze a csend, a csendben való imádkozás, az Ígéről való elmélkedés még akkor is, ha erre az önmagunk által egyre zajosabbá tett világunk mind kevesebb lehetőséget kínál. Hiszem, hogy sokunk életében a karácsonyt ilyen felkészülés előzte meg, és e felkészülést teljessé tette a mások iránti szeretet, a türelem gyakorlásának még erőteljesebb gyakorlása, embertársaink segítése. Akkor pedig ezek voltak a mi igazi ajándékaink, melyekkel egymásnak kedveskedtünk. Belső fényeket életünk apró szeretetalkalmi gyűjtanak mind a magunk, mind pedig embertársaink lelkében. Ezek a *belső* fények tesznek alkalmassá bennünket a Betlehem pusztáját karácsonykor beragyogó világosság átélésére, befogadására.

A nép, amely sötétségben jár, nagy világosságot lát, a halál árnyékának földjén világosság ragyog – szól hozzánk most, karácsonykor az Ézsaiás próféta könyvéből felolvasott szent Ige.

A világosság és sötétség ellentétes, jelképes fogalmak a Bibliában,

Az Ószövetségben a világosság gyakran az élet jelképe. A „világosságot látni” kifejezés annyit, jelent mint életre hívni valakit (Jób 3,20). A 119. zsoltár Isten Igéjét nevezi világosságnak, A példabeszédek könyve a szülők tanítását, a Prédikátor 2,13 pedig a bölcsességet. A veszedelemben lévő ember oltalomra vágyik, amelyet Isten világosságában talál meg. Az Újszövetség a világosság jelképét Jézusra alkalmazza. Ebből a szemléletből eredően nevezi a Jn 5,35 Krisztus evangéliumát világosságnak. Az evangélium követői szintén világossággá lesznek, és mintegy magukban hordozzák a világos-

ságot (Mt 6,22). Pál apostol szerint a hitre jutottak részesei a világosságnak, rendelkeznek a világosság fegyvereivel, és megtermik a világosság gyümölcseit. János evangélista Isten-ismeretét alapvetően tükrözi az apostolnak a világosságról szóló tanítása. Úgy beszél Istenről, mint aki maga a világosság, akivel csak világosságban lehet kapcsolatba lépni. Jézus önmagáról mondja, hogy ő a világ világossága, és akik őt követik, azok a világosság fiai lesznek. Ebből következik az, hogy Jézus követése a Jn 8,12 szerint egyet jelent a világosságban való járással. Karácsonykor Krisztusban maga a világosság jött el emberi világunkba, és ezt az isteni csodát volt hivatott érzékelhetővé, testi szemekkel is láthatóvá tenni a Betlehem éjszakáját beragyogó mennyei fény.

A Bibliában a világosság ellentéte a sötétség, mely a káosznak, azaz az összevisszaságnak, a félelemnek, a szerencsétlenségnek, a pusztulásnak és a halálnak a képe. A sötétség az az állapot, melyben a bűn, a gonoszság, a Sátán igazán otthon érzi magát. A zsidó gondolkodásban a világosság fiai a sötétség fiaival küzdenek. Az Ószövetség tanítja, hogy Isten a sötétségnek is ura, mivel azt a maga teremtetési rendjébe illesztette (1Móz 1,2; Ézs 45,7). A sötétség hatalma feletti győzelem Krisztus halála és feltámadása révén lett bizonyossággá számunkra.

Most pedig próbáljuk meg az előbbieket fényében megérteni és megmagyarázni mindazt, amit Igénk előbb idézett mondata üzeni akar nekünk: ***A nép, a mely sötétségben jár vala, lát nagy világosságot; akik lakoznak a halál árnyékának földében, fény ragyog fel fölöttük!***

Miért járt sötétségben az Ézsaiás próféta korabeli Izráel? Miért azonosítja a próféta Izraelt a halál árnyékának földjével?

Egyfelől azért, mert Izráel épp egy háborús pusztítás fájdalmaiban élt. Ott pedig, ahol háború dúl, ahol háború pusztít ártatlan embereket, férfiakat és asszonyokat, felnőtteket és gyermekeket, ott lelki értelemben valóban sötétség van, ott naponkénti rettegésükben az emberek minden pillanatban átélnek a halál árnyéka földjének minden keserűségét. Ott, ahol háború pusztít, az emberek nemcsak egymástól, hanem Istentől is messzire kerülnek. A hatalmas Asszíria szomszédságában Izráel állandó háborús rettegésben élt. Hogy mit jelent a háború, azt Igénknek nem kell számunkra részleteznie. Ismerjük azt filmekből, olvasmányainkból, az idősök elbeszéléseiből. A háború az emberekből a legalantasabb indulatokat szabadítja fel, anyagi javakat tesz tönkre egyik pillanatról a másikra, lerombolja az erkölcsöt, és egyik embert a másik farkasává teszi. Ahol háború van, ott igazságtalanság van, ott az emberek állandó halálfélelemben élnek. Ott egykori jó szomszédok lesznek egymásnak halálos ellenségei, ott szeretet helyett a gyűlölet lesz az úr. Ott lelki sötétség lesz úrrá.

Másfelől azért járt sötétségben Izráel, mert Messiás nélkül élt. Mert a háborús viszonyok közepette Messiás-váradalmában, hitében is meggyengült. Ott pedig, ahol egy nép a hit szilárd talaját elveszti, úrrá lesz a bizonytalanság, kétségbeesés. A lelkeket megüli a félelem, azaz sötétségben jár. Földje nem az életnek, hanem a halál árnyékának földje lesz.

Ennek a sötétségben járó népnek, a halál árnyéka földjén lakóknak hirdet a próféta nagy világosságot. Igazi örömet, evangélium ez a reményvesztettség állapotában. Ézsaiás próféta szavai igyekeznek lelket önteni a kétségbeesettekbe: a pusztulás állapotából van kiút, van szabadulás.

A feneketlennek látszó lelki mélységből van út a szabadulás magassága felé. Ebből a mélységből pedig Ő vezet ki, aki hatalmával fölötté áll mindennek, ami emberi: a bűnnek, a gonoszságnak. Ő látat reményt vesztett népével világosságot, mert Ő maga a világosság. Ő az, aki végérvényesen megtöri a gonosz hatalmát, aki elűzi a benne bízó szívekből a félelmet, mert igaz a 23. zsoltár bizonyágtétele: „Ha a halál árnyéka völgyében járok is, nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy: vessződ és botod megvi-

gasztal engem. Asztalt terítesz nekem ellenségeim szeme láttára. Megkened fejemet olajjal, csordultig van poharam.” (Zsolt 23,5) A sötétséget egyedül a Mindenható Isten oszlathatja szét.

A karácsony erről a világosságról szól, mely maga a Megváltó Jézus Krisztus. Betlehemben való megszületésekor mennyei fény ragyogta be az éjszakát, és angyalok hirdették az örömhírt. Megszületett a Megváltó! Eljött a világosság!

Igazi örömhír ez világunkban, melyben oly sokszor sötétség üli meg a lelkeket, melyben oly sokszor sötétségben járó nép vagyunk. Pedig a történelem folyamán sosem ragyogott annyi fény városaink és falvaink utcáin, házaiban, mint épp ezekben az időkben. Olvasom, hogy egy sarkkörhöz közeli norvégiai városka, mely földrajzi helyzetéből adódóan hónapokig nem látja a napot, sokat szenved a hosszán tartó sötétség, a napfény hiánya miatt. A városka vezetése úgy próbált segíteni a helyzeten, hogy a város fölé a modern technika segítségével hatalmas tükröt helyezett, mely visszatükrözi a városra a nap fényét. Azóta sokat javult az emberek közérzete. A világ sosem költött annyit a külső csillogásra, szemet elkápráztató színes ragyogásra, mint éppen jelenünkben. De ezek csupán külső fények. Nem tudják megvilágítani a lelkeket. Nem tudnak bennünk belső fényeket gyújtani. Ezekről még sötétségben járhatunk, még lehet sötét a lelkünkben, életünkben.

Sajnos az Ézsaiás korabeli Izráelhez hasonlóan sötétségben járó nép vagyunk mi, akiket, Istennek hála, évtizedek óta nem tizedelt meg ugyan a háború, akik nem élünk a kenyér miatti létbizonytalanságban, akik nem szenvedünk a szegénység miatt, sőt tonnasúlyokkal mérhető élelmiszert hajítunk évente a szemétkébe. Sötétségben járó nép vagyunk, akiknek nem az a legnagyobb gondja, hogy mit öltünk magunkra, hanem az, hogy mi történjen megint ruhadarabjaink sokaságával, akik ajándékok tömkelegével tudjuk az év minden jelentős alkalmán, így karácsonyban is elhalmozni egymást. Mint ha egyre inkább azt éreznénk: Minél nagyobb a külső ragyogás, annál hatalmasabb a belső sötétség. Minél inkább szemet kápráztató a külső, annál inkább szegényebb bennünk a belső. Sötétségben járó nép vagyunk, mert megelégszünk a külső csillogással, miközben lelkünket azzal nyugtatjuk, hogy belül minden rendben van. Pillanatnyi jólétünkben Isten nélkül éljük meg ünnepeinket, imádság nélkül hétköznapjainkat. Néha-néha hallgatói is vagyunk az Igének, de nem engedjük, hogy az megérintse szívünket. Annyira félünk a hit útján minden változástól, hogy inkább maradunk a jól ismert, de megszokott sötétségben. Sötétségben járunk, amikor lelkiismeret-furdalás nélkül jónak nevezük azt, ami eddig rossz volt, és rossznak, amit eddig jónak vallottunk, igaznak mondjuk a hamisat, és hamisnak az igazat. Büszkék vagyunk életünk külső fényeire, hivalkodó ragyogására, anyagi, erkölcsi sikereinkre, eredményeinkre, miközben nem vesszük észre, hogy határtalan önzésünkben csak magunknak élünk, a múló pillanatnak. Sötét világban élünk, mely annyira eluralkodott fölöttünk, hogy megmondja, mit gondoljunk, mit tegyünk, mikor vagyunk boldogok, mikor kell felállnunk, és mikor kell leülnünk. Úgy érezzük, milyen jó, hogy ma már mindent tudunk a világról, ismerjük e világ történéseit, de nem vesszük észre, nem akarjuk észrevenni, hogy sötét erők csepegtetik számunkra naponta a nekik kedvező híryanagot, tudást, ismeretet. Nyitottá lett számunkra a világ, de az ismeretek tömkelegében bukdácsolva, elveszve, sosem volt a lelkekben ehhez fogható sötétség. Ifjaink keresik útjukat az életben, és értékeiben megzavarodott világunkban nem tudnak eligazodni. Ezért van az, hogy megtántorodnak a legkülönbek is.

Lassan-lassan már egész népek járnak sötétségben, amikor az értékeiben feje tetejére állott világunknak való buzgó megfelelési kényszerükben nem merik nevéen nevezni a karácsonyt, megtagadják a kereszt jelképét. Ásványkincseitől kifosztott, vizében, levegőjében megmérgezett, meg nem született gyermekeitől megrabolt földünket egyre in-

kább a halál árnyéka lengi be. Ma már egyre többen vannak, akik az emberiség, a föld jövőjét egyre sötétebb színben látják. Miközben külsőségeinkben egyre gazdagabbak vagyunk, belül a lelkekben egyre nő a szegénység, a sötétség.

A sötétségben járó Izráelnek Ézsaiás próféta kiutat hirdet. Oly világosságot hirdet, mely beragyogja életét. Örömet hirdet, mely örömhír Betlehem éjszakájában az angyal ajkáról így hangzik: „Ne féljeteK, mert íme hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában.” (Lk 2,10–11) Karácsonyban eljött a Világosság a földre. A Világ Világossága. Eljött a Betlehemben született GyermeK képében, Jézus Krisztusban.

A próféta szinte mennyei boldogsággal sorolja a világosság áldásait, az ember által meg nem érdemelt isteni kegyelem látható jegyeit: *Te megsaporítod a népet, nagy örömet szerzel neki. Úgy örülnek színed előtt, mint aratáskor szoktak örülni; ahogyan vigadnak, ha zsákmányt osztanak. Mert terhes igáját, a hátát verő botot, sanyargatójának vesszejét összetöröd, mint Midján napján. Mert minden dübörögve menetelő csizma és véráztatta köpönyeg elég, és tűz martaléka lesz. Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk.*

A Világossággal új világ kezdődik a sötétségben járó ember számára. Semmiképpen sem az az új világrend ez, melyről ezekben az időkben annyit hallunk, olvasunk, amelyekről az újságok írnak, amelyet nagyhatalmak akarnak létrehozni a földön. Az ember által kitalált világrendeket dübörögve menetelő csizmák, véráztatta köpönyegek, a gyengék, szegények, kicsik hátát verő botok hozzák létre és tartják fenn. Az ember világrendjében csak a hatalmasok és erők örülnek az aratásnak, ők élvezik mások munkájának gyümölcsét, ők azok, akik a sanyargatás vesszejét mézesmázos szavakba és minden elképzelhető formába öltöztetik, csakhogy hatalmukat és uralmukat megőrizték e világ felett.

Sötétségben bukdácsoló életünknek szüksége van a Világosságra, a karácsonykor megszületett, megszülető Jézusra. Annál inkább szükségünk van, minél inkább rádöbbenünk arra, mennyire nagy a sötétség életünkben, emberi világunkban. A halál árnyékának földjén szükségünk van Reá, aki így nevezte önmagát: Én vagyok az út, az igazság és az élet. A külső fények vakító csillogásának világában szükségünk van arra a belső fényre, még ha az sokszor oly parányi is, melynek neve hit, szeretet, Istenbe vetett bizalom, jóság, e világ javaival való mértékletes élés, háládatosság.

Karácsonykor Betlehem mezejében megvilágosodott az ég. A nép, mely sötétségben járt, nagy világosságot látott.

Krisztusban, a kegyelem ajándékaként, miénk lehet e világosság.

Ez a mindenkori, a bűn miatt sötétségben járók reménysége. Ámen!

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor

Derecske, Magyarország

A kiűzött ördögök

Alapige: Máté 8,28–34 (Mk 5,1–17; Lk 8,26–39)

Az Ige megértéséhez

Az egyházatyák szerint ez a csoda a bűnben elveszett emberiség szabadulását szemlélteti. Az ördögösök sírboltokban lakozása istentelen életre, meztelenségük a hit hiányára és bűnös szemérmertlenségükre utal.

Kálvin szerint „...istentelen emberek azok, akik azt képzelik, hogy az ördögök lényegileg nem lelkek, hanem csak az emberek gonosz indulatai. Hiszen hogyan költözött volna disznókba a kapzsiság, a nagyravágyás, a kegyetlenség és a hitszegés? Tudjuk meg tehát, hogy a tisztátalan lelkek ellenségei az emberi nemnek, s akit csak lehet, magukkal együtt pusztulásba döntenek. Mert ha nem gyötör is bennünket az ördög, azért mégis az ő rabságában vagyunk, míg zsarnoki hatalmától meg nem szabadít minket Isten Fia. Meztelenül, megtépetten és éktelenül bolyongunk, amíg ép és rendes gondolkodásra nem jutunk.” Ezért kell, hogy megszólítson bennünket is ez a történet, és sorol be a csoda élő tanúinak soraiba. A történet kettős epifánia. Egyfelől Isten Fiának szabadító hatalma jelenik meg a pogányok földjén, másfelől a gonosz hatalmak bukása és pusztulása. A történet nem absztrakt, hanem az ördögösökkel való találkozás és gyógyításuknak valóságos eseménye.

28. v. Máté és Márk (5,1) csak részben, Lukács (8,26) pontosan határozza meg az esemény színhelyét: antipera tés Galilaias = Galileával átellenben, a gadarénusok tartományában. Ez már pogány föld, mely minden zsidó számára önmagában is tisztátalan. Gadara Kapernaummal átellenben, a Tiberiás-tenger keleti partján a Dekapolis városzövetség része, mely sohasem tartozott Galileához. A Tízváros mindegyike szabad város, egyetlen kiskirály sem uralkodik felettük, de római megszállás alatt vannak. A görögök és szírek lakta Tízváros erődítményekkel megerősített helységek a puszták lázadó törzseivel szemben. Máté Gadarát, Márk Gerasat, Lukács Gergesat jelöli meg a csoda helyszínéként.

a) Gerasa 55 km-re van a tengerparttól, ez semmiképpen sem illik bele a textusunkban leírt képbe: „...a meredekről a tengerbe rohana...”

b) A III. sz. óta Gergesat tekintik a csoda helyeként, melynek 2 km-re délre fekvő partján valóban egy 30–40 méter magas „meredek” domb található, csupán 35–40 méterre a tengertől De Eusebius Gergesat csak egy falunak nevezi, az evangéliumok viszont polisnak.

c) Gadara Perea fővárosaként gazdag kereskedőváros, 10 km-re a parttól. Róla neveztek el az egész vidéket Gadara tartományának Josephus Flavius szerint Gadaritis egészen a tengerpartig lenyúló polis. A legtöbb írásmagyarázó ezért Gadara mellett teszi le a voksát. Jézus most jár itt először és utoljára.

Máténál az ördögösök Jézus elé mennek, Márknál (5,6) Jézus elé borulnak, proskyneó = letérdelni valaki előtt, Lukácsnál (8,28) Jézus lábai elé esnek, prospiptó = (valaki elé) odavetni (magát). Mindkét ige azt jelzi, hogy a démonok által megszállt ördögösök már tudnak Jézus istenségéről és isteni hatalmáról.

– mnémeion = sír. A sírboltokban való lakozás és a disznóhús fogyasztása a zsidók számára megbotránkoztató pogány szokás. Ezek a sírboltok tágas, mészkösziklákba vájt odúk, sírkamrák. Csak koldusszegények (Jób 30,6), istentelen halottidézők, ráolvasók (És 65, 4) és tisztátalan lelkektől megszállt ördögösök kerestek itt menedéket.

– daimonidzomai = ördögtől megszállottnak lenni. Lukács 4,33 szerint az, akibe a démon költözik „ördögi lélektől megszállt ember” Ma skizofréniásoknak, Jézus korában idegbetegeknek, elmebajosoknak, ön- és közveszélyes embereknek tekintették azokat, akik elhagyott sírboltokban, szétszórt csontok közepette, azaz tisztátalan helyen tartózkodtak. A hívő zsidó messzire elkerülte ezeket a helyeket. (Mt 23,27 sk.) A szokásos nyelvhasználatban a démonok csupán emberfeletti lények, de nem istenek. Szokatlan, kiszámíthatatlan, agresszív viselkedésüket titokzatosnak, félelmetesnek, végzetesnek tekintették, ezért a közösség kizárta őket magából. De az igaz hit sem az Ó-, sem az Újtestamentumban nem tart tőle. Az ördögös a pogányság kóborló, vándorló, két lábon járó megtestesítője. A zsidó ördögös viszont (Mk 1,23) részese a város szociális és kultikus életének.

29. v. Az ördögösök „Isten fia”, Márknál (5,7) „magasságos Istennek Fia”, uphistos = legmagasabb, megszólítással fordulnak Jézushoz. Lukácsnál (8,28) a „felséges Istennek Fia” megszólítást olvassuk. Így emlegették a pogányok a zsidók Istenét, de ők maguk is így nevezték Istent, ha pogányokkal érintkeztek. A Bibliában többnyire a pogányok szájából hangzik e megszólítás. A LXX-ban a nem zsidók nevezik így Istent.

– basanidzó = kínpadra vonni, kínozni. Máténál gyötörni, Márknál (5,7) „ne kínozz engem” fordítást olvassuk. Ami itt történik, az még nem a vég (1Kor 15,24) a démonok számára. Itt csupán a tisztátalan lelkek kiűzetésével együtt járó kínr kell gondolnunk. Isten országának előretörését látjuk a tisztátalan lelkek kiűzetésében, egyben a sötétség hatalmának fájdalommal járó vereségét. Ez az, ami kínozza őket.

30. v. Az agelé choirón = a disznónyáj nem tartozik bele Izráel képébe. A disznó a hellén kultikus élet fontos áldozati állata, a zsidók számára tisztátalan. (3Móz 11,7) Máté a disznópásztorokat és az általuk riasztott városlakókat is pogányoknak tekinti.

– ormao = rohanni, elrohanni. A kifejezés mögött egy fékezhetetlen, az emberi értelem által ellenőrizhetetlen mozgás rejlik. (Ap Csel 7,57; 19,29)

– Légió. Máté a démonok számát csak többes számmal (minket, nekünk) jelöli. Márknál (5,9) maga az ördögös nevezi magát Légiónak, „mert sokan vagyunk” Lukácsnál (8,30) is így nevezi magát, de Lukács meg is magyarázza, hogy miért: „...mert sok ördög ment vala bele”. Palesztinában a légió ismert fogalom, hiszen ott a római légiók uralma alatt élnek. A császárok idejében egy légió hatezer gyalogosból, százhusz lovasból és kíséret segédcsoportokból állt. Máté 26,53 tizenkét légiónyi angyalról beszél.

31. v. Máténál és Lukácsnál (8,31) az ördögös a parakaleo = kérni, kérlelni, segíségül hívni, Márknál (5,7) orkidzó = (valakit) esküvel kényszeríteni kifejezést használja. Lukácsnál (8,31) a démonok határozottan kérik Jézust, hogy „ne parancsolja nekik, hogy a mélységbe menjenek”, hanem a disznónyájba, mert félnek az abysostól, a feneketlen mélységtől, itt a pokoltól, ahová az ítélet napján az embernek ajándékozott világból száműzetnek. Márknál (5,10) éppen ez utóbbit kéri Jézustól, azaz, hogy exó tés chóras = arról a vidékről ne küldje el őket.

Máté semmit sem mond az ördögös további sorsáról. Márk (5,15) és Lukács (8,35) kihangsúlyozza, hogy a polis lakói a meggyógyult ördögöst ülve találják a Jézus lábainál, para tous podas tou Jéou. Máté azt is elhallgatja, hogy az ördögös Jézus tanítványává lesz, és az ő parancsára azt kell hirdetnie saját háza népének és az egész polisnak, ami vele történt, s amit Lukács (8, 36) esóthének, azaz szabadulásnak nevez.

Gadara.

Jézus nemcsak a hét arany gyertyatartó között jár a kis-ázsiai gyülekezetek között. „...eljutott vala a túlsó partra, a gadarénusok tartományába” Ma is ezt teszi. Gadara kiváltságokat élvező pogány város a pogányok földjén. Egy kicsit Derecske is és a szomszéd települések is olyanok, mint Gadara, a pogányok földjén. Túlzás? Lehet. De vigasztaljon, hogy Jézus a mi Gadaránkba is eljut. Ez az ország és benne Derecske sem volt mindig pogány. Nem is olyan régen istenfélő, templomos nép élt itt, főleg az iszonyatos emberveszteséget okozó második világháború után, amikor minden vasárnapi pótpadokat kellett bevinni az ezer férőhelyes templomba. Ma már, hetven évvel a háború után egyre kevesebben tartanak ki az egyház mellett, az Istentől elfordult sokezeres tömegben, a legtöbben kihálnak, vagy kilépnek az egyházból, s kevesen lépnek nyomukba. Derecske is Gadara lett? Itt is démonok, sötét, gonosz lelkek garázdálkodnak, s naponta szedik áldozataikat? Ezek a démonok nem biztos, hogy pszichiátriai intézetekben, idegklinikákon tanyáznak. Nem biztos, hogy ott vannak jelen, ahol eltorzult arcokat, kifecamodott, rángatózó végtagokat látsz, és artikulátlanságokat hallasz. Ott vannak ők a bevásárlóközpontokban, bankokban, sportszarnokokban, tánchelyiségekben, egyetemi gólyatáborokban, előadótermekben, sőt még a papnevelő intézetekben is. Olykor civilként jelennek meg, kinézésük méltóságteljes csábító pufók angyali arccal, talán gyönyörű egyenruhában. És ezek a démoni lelkek ott lehetnek az otthonodban is. Ha nem Jézus van ott, gondterhelten állsz meg a konyhádban és a ruhásszekrényed előtt. „Nincs egy rongyom sem, amit felvegyek.” Folytonos elégedetlenséged rabságában hörcsögtermészetet öltve a halmozás megszállottja leszel.

Milyen közel van a pogány Gadara Galileához. Nemcsak Izraelben, nálunk is *közel* van a pogányok földje. Mennyi otthon van a közeledben, ahol pogány módra élnek, ahol nem hisznek Istenben. Csupán át kell evezned a „túlsó partra”, és mégis milyen *távol* van lélekben. De van egy nagy vigasztalásunk. Jézus akkor is és ma is belép a pogány Gadara földjére, feloldja a megszállt lelkeket az átok alól. Ezért „hajózik át” Derecskére is, Gadara földjére.

Két ördögös ment eléje.

Miért mennek elébe? Mert a démonok Jézusban ráéreznek ellenfelükre és legyőzőjükre. Bizonyára már messziről észrevették, talán hallottak Jézus tetteiről a tenger túlsó partján. Mágnesként, ellenállhatatlanul vonzza őket valami Jézushoz, minden bizonnyal Jézus tisztasága a tisztátalanságot. Márknál leborulnak előtte. Az erősebb megjelenése hódolatra készíti a gyengéket. Félelmükben, ijedségükben kiabálnak, és megpróbálják távol tartani az erős és hatalmas jövevényt, hiszen jól tudják, hogy jogaik, cselekedeteik és létezésük korlátozott. Ezért akarnak a démonok Jézusa elől, bírójuk elől elmenekülni, nem a „mélységbe”, hanem egy ott lefelé vezető disznónyájba. A démonok megszállta ördögösök híresek kegyetlenségükről, senki sem jár azon az úton, ahol ők tanyáznak és kóborolnak. Éles köpengékké vádossák magukat, ruháikat leszaggatják, olykor a pusztába rohannak, és sírboltokban lakoznak.

Gyermekkoromban, az utcánkban „megbolondult” egy ember. Akkor ezt így mondták. Artikulátlanság közepette lerombolta saját kerítését. Senki sem mert a közelebe menni. Mire végzett, a mentő is ott volt. Megkötözték, kényszerzubbonyba bújatták, s elvitték az idegklinikára. Soha többé nem jött haza. Megszállták a démonok? Két ilyen őrzőgő, teljesen kiszámíthatatlan, tudathasadásos, megváltozott öntudatú ember megy Jézus elé a gadarai tengerparton. Ha téged is karmai közé kaparint a démon, magányos leszel, közveszélyes közösség és társas élet nélküli. Emberellenességed nemcsak

másokkal szemben, önmagaddal szemben is halálos, pusztító. Vajon mi húzódik meg a sok öngyilkosság, családirtás mögött? A démonok elpusztítják emberi méltóságodat, és rabságodban többé már nem tekinted Istent életed Urának. Lukács arról ír, hogy ezekkel az ördögösökkel nem lehetett bírni. Láncokat, béklyóikat, köteleiket szétszaggatták, és az ördögötől a pusztába hajtattak. Hány „kötzöni való futóbolond” futkorászik a mi Gadaránkban is. A démonok téged akarnak megrontani, akit Isten jónak és tökéletesnek teremtett. Ez a rontás ellentétes Isten teremtésrendjével.

Mindig lakozik valaki benned.

Saját otthonod, lakásod van, tehát valahol te is laksz, de benned is lakozik valaki. Nemcsak te vagy otthonod lakója, de te magad is otthona vagy valakinek. Úgy vagy lakható, mint egy lakás. Nemcsak tulajdonos vagy, te magad is valakinek a tulajdona vagy. Nemcsak élősködők vehetnek tulajdonukba, gondold csak a háborúban megtettesedett katonákra. Nemcsak bacilusok, fertőző vírusok vesznek birtokukba, melyeket gyógyszerekkel, rendszeres tisztálkodással el lehet távolítani. Az életednek olyan lakói is lehetnek a Szentírás tanítása szerint, akiket sem fertőtlenítéssel, sem gyógyszerekkel, orvosi beavatkozással nem lehet kilakoltatni, eltávolítani. Ezek azok a láthatatlan, test nélküli lények, melyeket a Szentírás hatalmasságoknak, fejedelemségeknek, szellemeknek, gonosz erőknek, démonoknak, ördögöknek nevez. Ők próbálnak beférkőzni az életedbe, maguknak ott helyet keresni, otthonra lenni. Arra is képesek, hogy lakást cseréljenek, emberből disznónyájba költözzenek. A démonok elleni harcban Jézus úgy mutatkozik be Gadarában, mint az erősebb. Csak ő képes kiűzni a téged foglyul ejtő démont. De az a hely, a szíved, ahol eddig a démon tanyázott, nem marad üresen. Jézus veszi azt birtokba, amit előbb még a démonok birtokoltak. Jézus foglalja el az általa megtisztított helyet az életedben. Megszálltból ismét megszállt leszel, de most már Jézus talál otthonra benned. Az életed, a szíved sohasem üres, lakatlan. Vagy a démonok, vagy Jézus száll meg benne. Feletted mindig úr valaki, vagy a démonok, vagy Jézus. Ha pedig nem vagy a Krisztus tulajdona, előbb-utóbb a démonok tulajdona leszel. Ha Isten veszi kezébe a szívedet, kiűresíti. Amit kiűresít, azt meg is tisztítja. Amit megtisztít, azt betölti, és amit betölt, azt szolgálatába állítja. Ez a te életed.

Jézus, Istennek Fia.

Ezt kiáltják a Jézus elé igyekvő démonok. Honnan tudják, hogy Jézus Istennek Fia? A kísértés történetében az ördög Jézust Isten fiának nevezi. Ki világosította fel ezeket a démonokat? Hiszen ezt a nevet maga Jézus is titokban tartotta. Péter ejtette ki először hitének ünnepélyes megvallása idején. Nyomban utána pedig így szólt Jézus Péterhez: „Boldog vagy, Simon, Jónának fia, mert nem test és vér jelentette ezt meg neked, hanem az én mennyei Atyám.” Te sem magadtól tudod, hogy Jézus Istennek Fia. A kezdeményezés mindig és minden területen Istentől jön, ezt is ő jelentette meg neked. Milyen udvariasak és tisztelettudóak ezek a démonok. Jézust Isten Fia megszólítással tisztelik meg. Nevén szólítják Jézust. Megszólításuk ünnepélyes. Lukácsnál a felséges Isten Fiának szólítják. Amit a gadaraiak nem mondanak ki, azt kimondják az ördögösök. De ez a felismerés csak félelmet gerjeszt bennük. Figyelemre méltó, hogy ezek az ördögösök nemcsak Jézussal vannak tisztában, hogy ő kicsoda, de önmagukkal is. Saját identitástudatuk diktálja, hogy kijelentsék, hogy nevük is van: Légió. Ők jól tudják, hogy kik ők. Önmaguk adta nevükben, a Légió névben fejezik ki identitásukat. Régi identitásukat elvesztették, helyébe új lépett: Azért nevezik magukat Légiónak, mert eggyé lettek légiónyi, ezernyi démonnal. Nem kettő, hanem egy. Vagy Krisztussal leszel eggyé, vagy az ördöggel. Pállal együtt tudod-e mondani: „Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus.”

Idő előtt.

„Azért jöttél ide, hogy *idő előtt* meggyötörj minket?” – kérdik a démonoktól meg szállt ördögösök. Idő előtt, azaz még az utolsó ítélet előtt, amikor az ördögök megköztetnek „ezer esztendőre”? (Jel 20,2) Te is úgy gondold, hogy még van idő? A Jézus érkezésével a te számodra is beteljesedett az idő. Ő még ma és nem holnap akarja legyőzni a benned lakozó gonoszt. Talán egy meghatározott időpontig még garázdálkodhatnak benned is a gonosz lelkek, mint egykor a két ördögösben, de Jézus győzelmének az ideje eljött a te életedben is. Még élvezheted a türelmi időt, de Jézus bármikor lerövidítheti azt, és idő előtt eljön ítélni eleveneket és holtakat. Azért félnék a démonok, mert számukra az utolsó ítélet, a vég, idő előtt érkezett meg. Amikor Jézust arra kérik, hogy a disznónyájba üzze őket, akkor kegyelmi időért könyörögnek. De Jézus eljövetelevel elkezdődött az utolsó idő, számukra lejárt a kegyelem ideje.

„...és íme az egész disznónyáj a meredekről a tengerbe rohana, és odavesze a vízbe” Bernhard Shaw, az újkor és Európa éles nyelvű kritikusa a *Szent Johanna* című könyvében a ma élő nemzetséget ehhez a hanyatt-homlok mélységbe, vesztébe rohanó disznócsordához hasonlítja. Nemde vesztébe rohan Európa a liberális bevándorlópolitikájával? Gondoljunk a párizsi *Charlie Hebdo* szerkesztőségének kiirtására, és a legfrissebb koppenhágai terrorcselekményre. Nemde vesztébe rohan sok-sok nemzet, melyek az elképesztő fegyverkezés folytán egymásnak esnek polgárháborúban és a szomszéd népekkel? Líbiában egyszerre végeztek ki dzsihadisták huszonegy teljesen ártatlan kopt keresztény vendégmunkást. Láttuk, hogy véruktól a tengerpart hullámai vérvörösek lettek. És hány békefenntartó, segélyszervezet-munkatárs jutott erre a sorsra? A démonok megszállta emberek, nemzetek valóban a mélységbe, a vesztébe rohanó disznócsordához hasonlíthatnak.

Kérék őt, hogy távozzék az ő határukból.

A tengerbe vezetett disznónyáj pásztorai elmesélik Gadara lakóinak a történeteket. És ekkor sokan kimennek Jézushoz, de nem azért, hogy üdvözöljék. Egyáltalán nem örvendenek annak, hogy a két ördögös meggyógyult. A csodás gyógyításból arra kellene következtetnünk, hogy Jézus Isten prófétája, hogy hozzájuk is megérkezett a Szabadító, hogy számukra is eljött a teljesség ideje, hogy Dekapolis pogány földjére is megérkezett Istennek országa. De Gadara pogány népének nem kell Jézus! Csodatevő erejét meg sem csodálják. Az egész történésemben csak egy háborzongató, fantasztikus eseményt látnak, ezért „megfélemlének” (Mk 5,15) A csoda csak iszonyatot, irtózatot ébreszt bennünk. Nem vitatkoznak Jézussal. Csak látnak, bámulnak, de semmit sem értenek, és Jézusra nemet mondanak. Történetünknek ez az egyik csúcspontja. A küldöttség úgy megy ki Jézushoz, miként egy idegen ország királyához, hogy hódoljon előtte, de azért is, hogy távozásra bírják. Számukra a sírboltban lakozó ördögösök mintha feltámadtak volna. Látják, hogy visszanyerték emberi méltóságukat, már nem örvöngnek, ismét normális emberekké lettek. Jézusnak egyetlen szót sem kell szólnia, mindent elárul a meggyógyult ördögösök nyugodt arca. *És Jézus mégsem kell.* Ez a történet a te történeted is. Jézus a te emberré válásodnak egyetlen forrása. Ő neked teremt démonok nélküli új földet, mely a mennyből száll alá. (Jel 20,1–8) Ezt nem utasíthatod vissza, nem mondhatsz rá nemet, mint a gadarabeliek.

Miért utasítják vissza Jézust? Azért, mert féltik tőle földi javaikat. Ők csak a kárukat, a veszteségüket látják, s nem a megmentett, megszabadított embert. Ha ez a csodatevő így folytatja, mindenünk odavész – gondolják. Egy emberért feláldozni kétezer disznót? Mekkora kár, ugye? A csodatétel vesztesei, kárvallottjai a gadarabeliek. Ebből nem kérnek. Mászt kérnek, azt, hogy Jézus távozzon. És Jézus enged a pogányok kérésének, hajóra száll, és visszamegy a galileai partra. Mit gondolsz? Túl gyorsan feladta

volna Jézus a pogányok földjén a súlyos harcokban elfoglalt hídfőt? Nem! Ő most is az Atya akarata szerint cselekszik. Küldetése, messiási tevékenysége még csak Izráel földre korlátozódik. Szó sincs visszavonulásról, hídfőfeladásról. Visszatérése a túlsó part-ra nem visszavonulás, hiszen győzött a démonok felett, meggyógyította a két ördögöset.

Jézus nem úgy gondolkozik, ahogy mi és a gadarabeliek. Amit ő gondol az ember felől, az felette van a te anyagiasság gondolataidnak. Egy ember gyógyulásáért vesszen kétezer disznó? Igen, vesszen, bármennyire is félelmetesnek, elképesztőnek, a fennálló világrendet aláásó gondolkozásmódnak tekinted azt. Te is olcsó megoldásnak tekinted mások kárára emberéletet menteni? Mi ér többet? Kétezer disznó vagy egyetlen emberélet? Ekkora áldozatot egy szerencsétlen emberért? Igen! Ekkora áldozatot! Sőt még ennél is nagyobb: Isten az ő egyszülött Fiát áldozta fel szabadulásodért. Jézus értékrendjét neked is ismerned kell. Emlékszel, hogy mit mondott Jézus? „Ne féljetek azért, ti sok verebecskénél drágábbak vagytok.” (10,31) A nyáj pusztulása nem dobogtatja meg a Jézus szívét, de ha a démonok téged is megrontanak, él isteni hatalmával, és elűzi azokat.

Jézus lábainál.

Márk és Lukács szerint a meggyógyult ördögösök egyikét a Gadarából kiérkező küldöttség Jézus lábainál találja. Mennyivel másabb ember leszel, ha többé már nem a démonok, hanem Isten tulajdona leszel, és Istent tekinted életed urának. Te is elcsendesedsz, észhez térsz, bizalomteljesen keresed az emberekkel való közösséget, új szívet és fehér ruhát kapsz. Torz arcod kisimul, tekinteted megszépül. Így nézel ki, ha Isten helyreállítja összetört emberi méltóságodat, istenképűségedet. Mekkora kontraszt van a történet kezdete és vége között. A kezdet maga a pokol színjátéka volt, a vég maga a mennyország. És mégis a két meggyógyított ördögös közül csak az egyik telepedik le Jézus lábaihoz. Csak az egyik lesz a magasságos Isten szolgája, áldás környezetére, eldugott helyek buzgó igehirdetőjévé. És ki tette mindezt veled és veled? Isten Jézus Krisztus által.

És kéré őt, hogy veled lehessen.

A történetre ez a helyes válasz. Neked is így kell válaszolnod. De a meggyógyult ördögös még sem maradhat veled. Míg Jézus másokat maga mellé vesz, kihív a családból vagy a halászhaló mellől, addig itt a meggyógyultat akarata ellenére is elküldi hirdetni az evangéliumot. És mégis milyen megnyugtatóan fejezi be Márk és Lukács ezt a történetet. Te is szeretnél Jézussal maradni, a lábaihoz ülni, veled járnai? Csak azért, mert a közelében nyugton és biztonságban lehetsz? Tőle távol is az ő oltalmában lehetsz. Nem az a kíváncsi, hogy Jézus közelében maradj, hanem hogy teid között hirdesd azt, amit ő veled tett. Szolgálatod révén a térbeli távolság ellenére is a közelében maradhatsz. Akkor követed őt igazán, ha tettének tanúja leszel a teid között, s a személyes tapasztalataid alapján szólsz az evangéliumot. Követni akarsz Jézust? Hát kövesd őt lélekben és cselekedeteidben, a testközelségben való követésről le kell mondanod. Úgy kövesd, hogy mondd el, hogy mily nagy dolgokat cselekedett veled az Isten. Ezt parancsolta egykor Jézus ennek a lábaihoz telepedett, újjászületett embernek, és ezt parancsolja ma neked. Légy a Jézus misszionáriusa a saját házában és a magad Gadarájában. Ha eddig átok voltál, most már áldássá lettél. Tanúja lettél annak az irgalmasságnak, melynek soha nem lesz vége, s melyben még a távollevők, a pogányok is gyönyörködhetnek. Te is elmondhatod, hogy él az Isten, aki a káoszból kozmoszt teremtett, aki téged sem küld vissza a sírboltokba, aki nem lesújt rád, hanem maga hordozza a számodra elviselhetetlent, a hordozhatatlant, a keresztet. Az eredeti szövegben a *kérüsső* igét olvassuk, azaz hirdesd, hírmökként kiált, beszélj el Isten nagy tetteit a magad életéből.

Ezért nem mehetett a meggyógyított ördögös Jézussal. A szolgálatra nézve olykor neked is egyedül kell maradnod. A Lk 8, 39-ben Jézus neked mondja: „Térj vissza házához, és beszéld el, mely nagy dolgokat tett az Isten veled.” Hát menj el, „hirdetvén az egész városban, mely nagy dolgokat cselekedett Jézus” veled is! Ámen!

Ajánlott és felhasznált irodalom

- BOVON, F.: *Das Evangelium nach Lukas*. EKK, III/1, Lk 1,1–9,50. Benzinger-Neukirchener Verlag, Zürich 1989, 428–441.
- GRUNDMANN, W.: *Das Evangelium nach Lukas*. Ev. Verlagsanstalt, Berlin 1974, 180–182.
- JAKUBINYI György: *Máté evangéliuma*. Szent István Társulat, Budapest 1991, 106–108.
- KÁLVIN János *Magyarázata Máté, Márk és Lukács összhangba hozott evangéliumához*. II. Székelyudvarhely 1940, 39–45.
- LOHMAYER, E.: *Das Evangelium des Matthäus*. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1956, 164–167.
- LÜTHI, W.: *Das Lukasevangelium*. Band 1. Friedrich. Reinhardt Verlag, Basel, 278–284.
- LUTZ, U.: *Das Evangelium nach Matthäus*. EKK, I/2, Mt 8–17. Benzinger-Neukirchener Verlag, Göttingen 2007, 30–34.
- POHL, A.: *Das Evangelium des Markus*. Wuppertaler Studienbibel Ergänzungsband. R. Brockhaus Verlag, Wuppertal 1986, 218–227.
- RENGSTORF, K. H.: *Das Evangelium nach Lukas*. NTD 3. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1958, 110–112.
- RIENECKER, F.: *Das Evangelium des Matthäus*. R. Brockhaus Verlag, Wuppertal 1994, 108–111.
- SCHLATTER, A.: *Das Evangelium nach Matthäus*. Calwer Verlag, Stuttgart 1995, 134–135.
- SCHLATTER, A.: *Das Evangelien nach Markus und Lukas*. Calwer Verlag, Stuttgart 1995, 50–52.
- SCHNIEWIND, J.: *Das Evangelium nach Matthäus*. NTD 2. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1950, 116–117.
- SCHNIEWIND, J.: *Das Evangelium nach Markus*. NTD 1. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1999, 86–88.
- SCHWEIZER, E.: *Das Evangelium nach Matthäus*. NTD 2. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1973, 144.
- SCHWEIZER, E.: *Das Evangelium nach Markus*. NTD 1. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1967, 62–64.
- Van der WOUDE, A. S.: Dämonen. In: *Calwer Bibelllexikon*. Stuttgart 1961, 195–196.
- Van der WOUDE, A. S.: Legion. In: *Calwer Bibelllexikon*. Stuttgart 1961, 806.

A Genezáret partján

(Lelkigondozói rovat lelkipásztorok részére)

Iraki fohász

„Mindenható Mennyei Atyánk! Te az embert a saját képedre és hasonlatosságodra teremtetted. Rábíztad a világot, de rábíztad egymás szolgálatát is. Add meg Szentlelked segítségével, hogy megszűnjön a birtoklás és a hatalomvágy utáni esztelen hajsza a világban, hogy ezáltal az emberek biztonságban élhessenek országukban, háború és félelem nélkül, építve az Isten által ránk bízott világot, és szolgálva egymást családjukban és a hivatásukban – ahogyan ezt a szolgálatot Szent Fiad megmutatta nekünk. Add, hogy megszűnjön az öldöklés és a kizsákmányolás, az álvallások és elferdített tanok köntösébe bújtatott kegyetlenkedés, és megszülessen az áldott béke. Add, hogy minden ember a saját hazájában üldöztetés nélkül élhessen és dolgozhasson, a gyerekeknek pedig megnyílhassanak az iskolák, hogy ismét tanulhassanak. Add, hogy elhagyott otthonaikba hazatérhessenek az emberek, és felépíthessék lerombolt templomaikat. Add, hogy ne az erőszak, a gyűlölet vezesse a Szent Fiad vére által megváltott emberiséget, hanem a szolgálat, a szeretet, az áldozatvállalás és az alázat. Ámen!”

Alkalmi prédikációk

Igehirdetés halottak napjára

Cseri Kálmán
ny. lelkipásztor
Budapest

A halottak és mi

Alapige: Ézsaiás 8,19–22 (Lk 16,19–31)

Imádkozzunk!

Istenünk, alázatosan elfogadjuk kijelentésedet, hogy a titkok a tieid, és a kijelentett dolgok a mieink. Nem akarunk olyan titkokat tudni, amiket te elrejtettél előlünk, de szeretnénk kijelentett akaratodat világosan érteni és engedelmesen cselekedni. Segíts ebben nekünk!

Köszönjük szereteted sok jelét, amit az elmúlt héten kaptunk, köszönjük gondviselésedet, oltalmadat. Köszönjük a bűnbocsánat ajándékát, köszönjük, ha reád figyelve, téged követve járhattunk az elmúlt napokban, Urunk Jézus Krisztus. Köszönjük, ha téged szem előtt tartva neked engedelmeskedtünk. Áldunk, hogy lehet Szentlelked vezetése alatt járni és átélni az istenfiúság csodáját.

Bocsásd meg, ha nélküled töltöttük el az elmúlt hetet. Könyörülj rajtunk, hogy ezt az órát veled töltsük el. Engedj magad elé. Világosítsd meg értelmünket, nyisd meg szívünket, és szólj hozzánk temagad. Mert ha nem te szólsz, Uram, a szó fülig ha érhet, de szívig nem mehet.

Még azt is tőled kérjük, hogy szereteteddel nyisd ki bezárt szívünket, hogy Igéd mélyre hulljon, gyökeret verjen, és jó gyümölcsöt teremjen. Ámen!

Igehirdetés

Az elmúlt napokban a legtöbben megfordultunk valamelyik temetőben, virágot vittünk elhunyt szeretteink sírjára halottak napja alkalmával. Emlékek is megelevenedtek bennünk, talán még néhány könnyet is letöröltünk, ami az emlékezés során kicsordult. Ez teszi időszerűvé, hogy beszéljünk arról, mit tanít a Szentírás a halottakról és a hozzájuk való helyes viszonyulásunkról.

Nem sokat ír erről Isten Igéje, de amit találunk, az egyértelmű, világos útmutatás. És mivel a tapasztalat azt mutatja, hogy igen sok ponton a gyakorlatunk eltér az Ige világos útmutatásától, ezért annál szükségesebb, hogy ebben a kérdésben tisztán lássunk, hogy engedelmeskedhessünk.

Jézus most felolvasott példázatából nyilvánvalóan kitűnik, hogy a benne hívők haláluk után azonnal az üdvösségbe, az istentelenek a kárhozatba kerülnek. Az előbbieket ott várják a boldog feltámadást, az utóbbiak az ítéletet. Valami módon a halottak is érzékelnek, hiszen ez a gazdag ember emlékezik arra, hogy őt testvére él még itt a földön, és segíteni szeretne rajtuk. De nincs lehetősége arra, hogy segítsen.

Ez nagyon fontos részlete Jézus Krisztus tanításának. Mert a Szentírásnak minden kérdésről szóló Igéje hangsúlyozza, hogy Isten áthághatatlan határt vont a látható és a láthatatlan világ között, és sem a kárhozatból az üdvösségre, vagy viszont, sem a láthatatlan világból ide vagy innen oda mennie embernek nem lehet.

Az Ószövetség szigorúan megtiltotta a halottakkal való érintkezést vagy az érintkezés keresését. Aki ezt mégis megkísérelte, azt halállal büntették. Az Újszövetség azt mondja: aki a halottakkal keres vagy létesít kapcsolatot, nem mehet be az Isten országába. Miért? Azért, mert ezt a határt átlépni csak Isten megkerülésével lehet, és éppen ezért, aki ezt mégis megkísérli vagy megteszi, valami olyat tesz, amit csak Isten nélkül, Isten ellenére tehet, és emögött az Istennel szembeni bizalmatlanság, hitetlenség és gőg van. És a mi ősellenségünk, a Sátán mindig csak arra vár, hogy valamit Isten ellenére tegyünk, mert ebben a pillanatban kiszolgáltatjuk magunkat neki. Ő szívesen segít mindenben, amit Isten nélkül akarunk megvalósítani. De ezzel jogot formál ránk. Teret adunk olyan tisztátalan lelki erőknél, démoni erőknél az életünkben, amik fölött nincsen hatalmunk. Ezért tiltja meg Isten szigorúan az Ő népének, és ezért mondja mindezt azt, hogy az Ő kijelentett akaratára figyeljünk.

Ezt olvastuk az Ézsaiás könyvében: *ne a halottaktól tudakozódjatok, hanem a tanításra és a bizonyágtételre hallgassatok!* Azt mondja az Úr a gazdagnak, aki segíteni akar a testvéreinek: van Mózesük és prófétáik, tehát van Bibliájuk, hangzik az Ige, higgyenek annak! Ha valaki Isten kijelentett Igéjének nem hisz, nem lehet segíteni rajta! De sem onnan ide, sem innen oda nem lehet menni. Ez röviden a kijelentés.

És mi a gyakorlat? Hadd említsek néhány olyan szokást, amely mindnyájunk számára ismerős, és ami leleplezi, hogy mennyi tévelygés húzódik meg a gondolkozásunkban. Milyen gyakran szoktuk mondani: kimegyek anyukához a temetőbe. Komolyan gondoljuk, hogy ő ott van? Nem így lenne helyesebb mondani: kimegyek anyuka sírjához? Ez nemcsak fogalmazás kérdése, a fogalmazás gondolkozást takar. Milyen gyakran előfordul, hogy valakinek a temetésén az urnája mellé odateszik a kedves könyvét is, olykor a Bibliáját. Az itt maradónak úgy sincs arra szükségük, nem használnák, odateszik az urna mellé. Neki szüksége van rá? Vagy miért teszik oda? Egyszer nagyon fontos volt egy családnak, hogy a nagypapa kedvenc pipáját is beletegyék a koporsóba. Nem különös ez? A lelkipáasztort a palástjában temeti el a szerető gyülekezete. Miért? Lesz arra ott a másvilágon valami módon szükség? Vagy cselekszünk sok mindent, aminek nem ismerjük az okát és a célját? Ilyen átgondolt, értelmes emberek vagyunk? Gyakran tapasztaltam vidéki szolgálatom során, milyen elevenen él az a hiedelem, hogy az elhunyt lelke hazajáró lélekkeppen visszajön, és ezt meg kell akadályozni. Máig is élő szokások mutatják, hogy mindent megteszünk, hogy ezt megakadályozzuk. Ezért ügyelnek arra, hogy ha a házból kiviszik az elhunytat, lábbal kifelé vigyék, hogy ne találjon vissza. Gondosan elgereblyéznak a temetés után a ház körül, hogy ha mégis visszajönne, meglátszódjon. Sok helyen súlyos vastárgyat tesznek az elhunytakra a koporsóban, hogy ne tudjon felkelni. De ugyanez van amögött is, amikor rögtön dobunk a sírba. És amikor gyertyát, mécsest gyújtunk a sírjánál, mert a halott lelke csak sötétben léphet ki a sírból. A hazajáró léleknek a mesékben is napfelkeltére vissza kell térnie feltétlenül, világosban nem járhat itt. Gyűjtünk hát világot, nehogy eszébe jusson kijönni.

Sok-sok olyan szokás, aminek a magyarázatát nem tudjuk, csak gyakoroljuk, és amiket Isten Igéje jó okkal megtilt nekünk. Gyakori szokás az is, hogy kivisznek az elhunyt sírjához ételt, italt; karácsony este nem szedik le az asztalt, úgy marad megterítve, hogy ha visszajönnének, ők is részesülhessenek a család jó vacsorájában. De hány helyen látom, hogy valóságos házioltárt rendezünk be elhunyt szeretteink számára. Ott van az éjjeliszekrényen a fényképe, mellette mindig friss virág, gyertya, fészület és a vallásos könyv. És ha az itt maradt hozzátartozó imádkozni szokott, akkor azt igen gyakran ott, a kis oltár előtt teszi. Ismerek valakit, aki éveken át így írta a naplóját, hogy az elhunyt édesanyjának, illetve férjének számolt be az eseményekről. De nem ritka az sem, hogy valaki beszélgetni kezd elhunyt szeretteivel. Tanácsot kér tőlük, vagy segítségüket kéri.

Isten Igéje mindezeket szigorúan tiltja. Mégpedig azért, mert korán megfigyelték, hogy aki az elhunytakkal akar valami módon találkozni, az nem velük találkozik, hanem démonokkal. Mert az ilyen ember a hitét megvonja Istentől, és ezért a hitét leköti valami más. Vajon mi vagy ki? A Biblia erről nagyon világosan beszél akkor is, ha mi nem ismerjük a Bibliát, vagy szeretnénk némely oldalait kivágni. Az ösellenység rabja lesz az, aki a hitét nem egyedül Istenbe veti. Démoni befolyás alá kerül, aki Istennek ezeket a nagyon szigorú parancsait (különös szigorral mondja ezeket Isten mindenütt, ahol a Bibliában olvassuk) könnyelműen megszegi.

De milyen a Biblia szerinti helyes viszonyulás a halottainkhoz? Olyan melegen ír erről a II. Helvét Hitvallás, amikor ezt mondja: *a mi elhunyt szeretteink holttestét, mint a Szentlélek templomát, tisztas egyszerűséggel eltemetjük. Minden fényezés és babonáság nélkül átadjuk az anyaföldnek. Lelküket pedig rábizzuk az Úrra, aki teremtette őket.* És ezzel minden szál megszakad élők és holtak között. Annyira, hogy Jézus, aki hangsúlyozta, hogy a legmeghittebb, legmelegebb emberi kapcsolat a férj és feleség szerető kapcsolata, nyilván beszél arról, hogy még ez is megszakad végérvényesen a halállal. És ha történetesen mindkét házaspár üdvözülni, a mennyben semmi jelentősége nem lesz annak, hogy itt évtizedeken át nagyon szerették egymást. Mert ott már csak annak lesz jelentősége, hogy Krisztushoz tartozunk, és vele leszünk közösségben, és hogy egymással mint kegyelembe fogadottak a szentek közösségében összetartozunk. A halállal minden szál megszakad élők és holtak között.

Mi jellemzi a hívő embernek, Isten gyermekének a magatartását a gyász, a veszteség nehéz idején? Jellemzi az, hogy nem hisztériázik, de nem is áll oda a ravatal mellé tettett mosollyal, mintha nem vérezne a szíve. A hívő ember is sír, ha fáj valamije. Csak másképp sír. Ezt mondja az apostol: *Ne úgy bánkódjatok, mint a többiek, akiknek nincsen reménységük.* (1Thessz 4,13) Mi is bánkódunk, nekünk is hiányzik, ha Isten valakit elszólt mellőlünk, mi is a zsebkendőnk után nyúlunk. De úgy, mint akiknek van reménységük! Mint akik a könnyeinken keresztül is biztos isteni ígéretekre nézünk, és bízunk abban az Úrban, akiben eddig még soha nem csalódtunk. De egyedül Őbenne bízunk. Ezért nem tesszük oda elhunyt kedvesünk Bibliáját az urnája mellé vagy a kopersójába, hanem forgatjuk azt lehetőleg még gyakrabban és jobban, mint ahogy azt ő tette. Nem dobunk utána rögöt, nem építünk neki vagyont érő kriptát, mert a hívő embernek a pénze is Istené, és Isten dicsőségét szolgálja. Egy kisebb háznyi krypta pedig nem Isten dicsőségét szolgálja. Nem állítunk százezrekért síremléket, hanem, ha az egyszerű sírköre valamit írunk, az nem a halottat magasztaló rigmus, hanem Ige, ami dicsőíti Istent, és vigasztalhatja, erősítheti azokat, akik arra járva elolvassák. A hívő ember rendben tartja elhunyt szerettei sírját, de nem jár ki naponta „hozzájuk”. Nem nekik önti ki a szíve bánatát, hanem Istennek, aki felelni is tud a kérdésre, és aki vigasztalást tud adni Szentlelke által. Mert igen gyakori kísértés az, hogy a halottaink kiszorítják az életünkben Istent. Figyeljétek meg, hányszor előfordul, hogy lényegesen több időt, figyelmet, pénzt fordít valaki az elhunytakra, mint Istenre. Ha szóba jönnek elhunyt szeretteink, Isten iránti hálával emlékezünk meg róluk. A cinizmus, a hálátlanság, a fölényesség nem keresztyén tulajdonság. Isten iránti hálával emlékezünk rájuk, de nem beszélgetünk velük, nem kérünk tanácsot tőlük, nem imádkozunk hozzájuk, nem félünk tőlük. Nem is akarjuk látni őket még álomban sem. Elengedjük őket.

Isten parancsa azok számára, akik készek neki engedelmessé válni, hogy engedjék el a halottakat. Éppen ilyenkor vizsgálják a hitünk, hogy bízunk-e Istenben, és egyedül benne bízunk-e, és rábizzuk-e végérvényesen azokat, akiket mellőlünk elhívtott. Így is fáj a búcsú, fáj a gyász, és úr marad az elhunytak után, csakhogy a hívő emberre az jellemző, amit egyik énekünk így mond: *az úrt Ő töltse ki.* Vagyis Isten. Ne maradjon ott vákuum, ami beszippanthat akármit, hanem az úrt Ő töltse ki. Ismerek több olyan testvért, akiket

éppen egy-egy súlyos veszteség, nehéz gyász fordított oda egészen Istenhez, miután engedték, hogy a támadt úrt Ő töltsen ki. És azóta szánták oda egészen neki az életüket, és használja Isten őket áldásul másoknak.

Ezt tehát nagyon komolyan kell venni, ha a Szentíráshoz akarjuk igazítani a gondolkozásunkat, hogy Isten a látható és a láthatatlan világ között éles és áthághatatlan határt húzott, és nekünk, amíg e világban élünk, a láthatatlan világban egyedül Istennel lehet kapcsolatunk, senki mással. Ővele Jézus kibékített, nekünk van menetelünk Jézus által az Atyához, de ha rajta kívül bárki mással, aki már a láthatatlan világban van, kapcsolatot akar valaki teremteni, az csak Isten meggyalázása és megkerülése révén lehetséges. Ezzel számolni kell, mert Isten Igéje erről nagyon világosan beszél.

Éppen ezért, ha egy felnőtt fiú megáll az édesapja sírjánál, és ezt mondja: *édesapám, köszönöm, hogy annyira szeretted, és oly sok áldozatot hoztál értem* – akkor rejtett spiritizmust gyakorol, mert egy halotthoz beszél. A hívő keresztyén fiú így áll meg édesapja sírjánál: *Istenem, hálat adok neked, hogy ilyen apával ajándékoztál meg. Szeretnék és is jó apja lenni a gyerekeimnek* – Ez a keresztyén bizonyágtétel.

A spiritizmusnak nagyon sok rejtett formája van. Olyan ügyesen álcázott csapdák ezek, amikbe sokan beleesnek, és emiatt sokan démoni fertőzést kapnak. Ezekről a tényekről azok tudnak leginkább, akik nap mint nap az emberi lélekkel, bajba került emberek nyomorúságaival foglalkoznak, és lépten-nyomon szembetalálják magukat azzal, hogy emberek nem tudnak kijönni a sötétségből a világosságra, mert ott van valami ilyen megkötözöttség a mélyen. Nincs itt most idő, s talán helytelen is lenne, ha több ilyen tapasztalatomról beszámolnék. Egyetlen beszélgetésnek egy részletét hadd mondjam csak el: Néhány héttel ezelőtt mondta el egy fiatalasszony, hogy az édesanyját korán elveszítette. Egyszer, már asszony korában, nehéz helyzetbe került, és csak úgy önkéntelenül felkiáltott: *édesanyám, segíts, adj tanácsot!* Azután megoldódott a problémája. Ezt követően viszont különös megfigyeléseket kellett tennie. Otthon a lakásban sajátos zajokat hallott, kint az udvaron a ház előtti fán különös alakokat látott, és egyre több félelem lett a szívében. Ő, aki sohse félt, odajutott, hogy nem mert kimenni este a lakásból. Ez tartott egészen addig, míg egy beszélgetés során, csak úgy mellékesen, ezt megemlítette valakinek. Az illető tapasztalt keresztyén volt, fölismerte az összefüggést, ki nyomozták az okát, és mivel ez a fiatalasszony hívő asszony volt, kész volt ezt ott megvallani Istennek, mint bűnt, amit tudatlanságból elkövetett, hogy egy halottat hívott segítségül. Megtagadta ezt és minden kapcsolatát, ami őt az Ördöghöz kötné. Jézus Krisztusnak ajánlotta oda újra az életét, és megszűntek a hangok, fokozatosan elmúlt a félelem a szívéből. Ez nem képzelgés, ezek tények! Isten Igéje ezért óv minden olyasmitől, amivel az Ördög befolyása alá adnánk magunkat, jóhiszeműen és tudatlanul is. Mert mit gondoltok? Az édesanyja kezdte ijesztgetni ezt a fiatalasszonyt? Nyilvánvalóan nem. De aki a halottaival akar találkozni, az démonokkal találja magát szembe, akik elkezdik gyötörni az életét. Nekünk csak Istennel lehet kapcsolatunk a láthatatlan világból. Vele legyen kapcsolatunk, szoros, naponta ápolt, bizalomteljes, mindig újra megfrissülő hitbeli kapcsolatunk Jézus Krisztus által. Nem szorulunk rajta kívül senki másnak a tanácsára vagy a segítségére.

Itt azonban még egy sor kérdés marad nyitva. Ezekből a leggyakrabban előfordulókat hadd említsem még meg, és tegyük utána mindjárt Isten Igéjének a válaszát: Látnak-e bennünket a halottak? – A Biblia nem szól erről. Az imént olvasott példázatból az kitűnik, hogy az a gazdag ott, a győtrelem helyén gondol az itt élő testvéreire, és szeretne rajtuk segíteni. Azt nem tudjuk, hogy látja-e őket, de emlékezik rájuk, és szeretne rajtuk segíteni. De nem segíthet, mert halottak rajtuk nem segíthetnek. Ezt mondja Isten: *hívj segítségül engem a nyomorúság idején, és én megszabadítlak és te dicsőítesz engem.* (Zsolt 50,15) Éppen ezért nagyon éles bibliai kritikával kell fogadnunk a

klinikai halálból újraélesztettek beszámolóit, ami most szélteben-hosszában nagy szenzációvá lett, mintha bármit is bizonyítana. Mert egyrészt kérdéses, hogy ezek az emberek valóban a halálból jöttek-e vissza, tehát halottak voltak-e, és úgy élnek újra. Másrészt, ha mindaz igaz, amit elmondanak, abból is csak az tűnik ki, hogy ők ugyan látták az élőket, de ennek az élőkre semmi jelentősége nem volt. És ha valaminek semmi jelentősége nincs, abból kár nagy ügyet csinálni.

Egy másik gyakori kérdés: de ugye ezért mégiscsak mellettünk maradnak, akiktől el kellett válnunk, el kellett búcsúznunk? Úgy gondolom, mindannyian megértjük, hogy lenne ennek valami vigasztaló ereje, ha valaki ezt hiszi, hogy azért mégiscsak mellette maradnak. Isten Igéje azonban ezt sem erősíti meg. Azt viszont igen, hogy Jézus Krisztus velünk van minden napon a világ végezetéig. Azt igen, hogy Isten békessége megőrzi a szívünket és gondolatainkat a Krisztus Jézusban minden körülmények között. Árván maradva, kifosztottan, egyedül, sírva, szegényen is. Azt ígéri, hogy aki benne bízik, ahhoz Ő nagyon közel van. És különösen közel van az özvegyekhez és az árvákhoz.

De azért talán imádkoznak értünk? – hangzik a következő gyakran feltett kérdés. És itt gondolunk különösen azokra, akik hívő emberekként haltak meg, s még inkább azokra, akik valami miatt különösen is közel lehetnek Istenhez: Szűz Mária, József, azok a hívők, akiket haláluk után szentté avatott a római katolikus egyház. – Biztosan imádkoznak értünk. – Isten Igéjében nincs erről szó. Két olyan textus van A jelenések könyvében, amire gyakran szoktak hivatkozni azok, akik szeretnék, ha így lenne, hogy imádkoznak értünk: A jelenések könyve 5. részében ezt olvassuk: *És mikor elvevő a könyvet, a négy lelkes állat és a huszonnégy Vén leborula a Bárány előtt, mindeniknél hárfák és aranyoharak lévén, jó illatokkal tele, a mik a szentek imádságai.* (8. v.) És a 8. fejezetben ezt olvassuk: *És jöve egy másik angyal, és megállta az oltárnál, arany tömjénezőt tartva; és adaték annak sok tömjén, hogy tegye minden szenteknek könyörgéseire az aranyoltárra, a mely a királyi szék előtt vala. És felméne a tömjén füstje a szentek könyörgéseivel az angyal kezéből az Isten elébe.* (34. v.) – Kiket nevez a Biblia szenteknek? Az Újszövetség következetesen azokat, akik Jézus Krisztusban hisznek, az életüket neki szentelték, neki akarnak engedelmessé válni, és így élnek itt ezen a földön. Pál apostolnak csaknem minden levele így kezdődik: *Kegyelem néktek és békesség... és üdvözlöm azokat a szenteket, akik a Krisztus Jézusban hisznek, és Efesusban laknak.* A szentek tehát azok, akik itt élnek, életüket Jézusnak szentelték, általa megszentelődnek, egyszóval benne hisznek. Ezeknek az imádságai jutnak fel a mennybe, és az említett különös mennyei lények, a 24 vén, ezeket az imádságokat teszi oda az aranyoltárra Isten elé. De nincs olyan mondat a Bibliában, amely arról szólna, hogy egy olyan szent, tehát hívő ember, aki már a mennyben van, közbenjárna Isten előtt emberekért, akik még itt a földön élnek. (Az egyik apokrifus könyvben van egy ilyen megjegyzés. 1546-ban, tehát a reformáció után, a tridenti zsinaton az ószövetségi kánonhoz még néhány könyvet hozzácsatoltak, amiket nem fogadunk el máig sem egyenértékűnek a kánonnal, ezért nincs is benne a Bibliánkban. A Makkabeusok könyvében van egy ilyen megjegyzés, hogy ilyesmi történik, de a Szentírásban nincsen).

Azokat a szenteket, akiket a római egyház haláluk után szentté avatott, mi tiszteljük és megbecsüljük, mint akik a hitben, a hűségben előttünk jártak. Közülük sokan az életüket adták oda a hitükért, Jézusért. Valóban nem volt drágább nekik semmi, mint megváltó Uruk. Mi tiszteljük őket úgy, mint ahogy az a Zsidókhöz írt levélben van: *Emlékezzetek meg azokról, akik előtettek jártak, és hirdették néktek az Isten Igéjét, és figyelve életük végére, kövessétek hitüket.* (13,7) Ez a bibliai határ. Minden imádatserű tisztelet azonban azt a veszélyt rejti magában, hogy megsértjük vele Jézus Krisztus egyedüli közbenjáró voltát, és rejtett spiritizmust gyakorolva, kiteszük magunkat démoni fertőzésnek. Mert erről nyilvánvalóan szól a Szentírás: *Egy az Isten és egy a közbenjáró is*

Isten és emberek között, az ember Jézus Krisztus, aki váltságul adta önmagát a mi bűneinkért. (1Tim 2,56) Olyan kedvesen írja Szent Ágoston a maga gondolatait ezzel kapcsolatban: *Ne legyen nekünk vallásunk a megholt emberek tisztelete. Mert, ha ők csakugyan szentül éltek, nem olyanok, hogy ilyen kitüntetést keresnének, hanem azt akarják, hogy mi is azt a Jézust tiszteljük, akinek a világossága által örvendezünk.* Úgy kell tehát őket tisztelnünk, mint utánzásra méltókat, nem pedig úgy imádnunk, mintha ezzel valamilyen vallási kötelességünknek tennénk eleget. És a II. Helvét Hitvallás megjegyzi még azt, hogy még kevésbé hisszük, hogy a szentek földi maradványait kell imádni és tisztelni ereklyeként. Hiszen azok a régi szentek úgy vélték, eléggé megbecsülik az ő halottaikat, ha tisztességesen elföldelik tetemeiket, és az ősök mindennél nemesebb ereklyéinek tartották azok jó cselekedeteit, tudományát és hitét. Emlékeztvén hálásan rájuk, kövessétek hitüket. Ha a Bibliához ragaszkodunk, ez a tennivalónk.

No de azért talán mégis imádkozhatunk értük – fordítják meg a kérdést sokan. A Biblia erre is azt mondja: nem! Miért? Azért, mert ha ők Isten gyermekeiként haltak meg, nincs szükségük már semmiféle imádságra, mert bementek a nyugalomba. A Zsidókhöz írt levél 4. része olyan szépen és meggyőzően írja le, mit jelent ez: *Isten gyermekeként meghalni és bemenni az igazi nyugalomba.* Semmit nem kérhetünk már a számukra. Ha pedig nem úgy haltak meg, Isten ítéletét várják, akkor pedig hiába imádkoznánk értük. A gazdag és Lázár példázatából is ez tűnik ki. Egyetlen lehetőségünk marad: az, hogy teljes bizalommal rábízunk őket Istenre, és nem is találgatjuk, hogy vajon hol lehet a lelkük, az üdvösségben vagy a kárhozatban, mert akkor már nem bízunk rá Istenre őket. Arra az Istenre bízunk végérvényesen őket, aki mindent tökéletesen cselekszik, aki maga a szeretet és az igazság, és akinél ez a kettő nem áll szemben egymással. A Biblia mindig ezt mondja, ha a halottainkról van szó: *elengedni őket.* (Nem tanít a Szentírás az ún. tisztítóútról sem, hiszen Jézus ezt mondja: *Ti már tiszták vagytok ama beszéd által, amelyet én szóltam néktek.* Egy másik helyen ezt mondja: *Aki az én beszédemet hallja, és hisz annak, aki engem elküldött, örök élete van, és nem megy a kárhozatra, hanem átment a halálból az életre.)*

Ha tehát az Igéhez ragaszkodunk, sok ponton kell hozzáigazítani a gyakorlatunkat és a gondolkodásunkat. Éppen a Zsidókhöz írt levélben, ahonnan idéztem, hogy kövessük a hitüket, így folytatódik a leírás: *Különböző és idegen tudományok által pedig ne hagyjátok magatokat félrevezetni.* (13,9b) Ezen a csúszos talajon, a halottakkal kapcsolatos kérdések témakörén belül igen könnyű különböző és idegen tudományok által félrevezettetnünk. A spiritizmus világhatalommá lett. Tömegeket hódít álnéven is. A spiritizmus is a spiritizmus egy formája. De aki nem tudná, van „evangéliumi spiritizmus” is. Európa nagyvárosaiban vannak spiritiszta egyházak, úgynevezett spiritiszta istentiszteletek. És nem nehéz megfigyelni, hogy ahol az ősök kultusza a vallásosság egy része – így csaknem minden ázsiai vallásnál – ott hihetetlenül erős démoni befolyás érvényesül a tömegekre. Tehát ahol nemcsak hálásan emlékeznek az ősökre, hanem ahol imádják őket, áldozatot mutatnak be nekik, és a tanácsukat kéri folyamatosan. Ahol kultikus tiszteletben részesítik őket, ott tág teret kap az Ördög. Mert nem az ősök szellemével kerülnek kapcsolatba ezek az emberek, hanem démoni erőkkal.

Megint mondhatnám a példákat, hogy ma is hogyan hódít a spiritizmus. Csak egy lelkipásztor példáját hadd említsem meg. Meghívta a gyülekezetben egy család, ahol a vacsora és a beszélgetés után annak rendje-módja szerint szeánszt tartottak. Ott voltak a betűk az asztalon, az üveglemezek, a likőröspohár. És ez a lelkész, aki nagyon racionálisan gondolkozó ember volt, mindenáron meg akarta fejteni ennek a titkát, hogy milyen fizikai erő mozgatja azokat a tárgyakat. Mivel nem tudta megfejteni, legyintett az egészre, és mosolygott rajta. De azért részt vett még egyszer-kétszer. S egyszer csak azt vette észre magán, hogy nem tud imádkozni, nem érti a Bibliát, erős fájdalmai vannak,

amikor fölmege a szószerékre, sokféle félelem keríti hatalmába a gondolatait. Otthagya a lelkeszi pályát, idegileg összeroppant. A dolog másik részét is jó, ha tudjuk, hogy az az orvos, aki meghívta őt, és belevitte ebbe a szörnyiségbe, elkerült egy olyan lelki-gondozóhoz, akitől az Ige tiszta tanítását hallotta, elfogadta azt, megtagadta ezt a bűnt, és megszabadult ettől és a következményeitől. De csak így van szabadulás! Ettől csak Jézus tud megszabadítani, mert itt démoni erők kötözik azt, aki akár tudatlanul, jóhiszeműen, gyanútlanul is belement ilyen bűnbe.

Ezért mondja Isten Igéje: engedjük el a halottainkat. Viszont törődünk sokkal többet azokkal a lelki halottakkal, akik itt élnek körülöttünk; vagy talán mi is azok vagyunk még, ha nem hiszünk igazán Jézusban. Ha az Ő vére nem tisztított meg bennünket minden bűntől, ha nem az Ő akarata érvényesül az életünkben, akkor mi is a halálban vagyunk. A magunk halálát vegyük komolyan, hogy életre menjünk addig, amíg lehet! És itt vegyük komolyan, hogy életre jussanak azok, akiket szeretünk. Itt vigyünk nekik Bibliát, ne a koporsójukba tegyük bele. És itt imádkozzunk értük még a haláluk előtt, itt látogassuk meg őket gyakrabban, és itt vigyünk virágot nekik gyakrabban. Itt legyen nekünk fontos, hogy majd boldogok legyenek az örökkévalóságban. Mert *boldogok a halottak, akik az Úrban haltak meg*. De csak azok hálnak meg az Úrban, akik az Úrban éltek!

Erre az életre hívogatlak ma titeket. Ne azokkal a halottainkkal foglalkozzunk, akik már nem tudunk segíteni. Ha bánt a lelkiismeret miattuk, valljuk meg a bűnünket, és fogadjuk el arra is a bocsánatot. És amíg időnk van, addig fogadjuk el az életet. *Akié a Fiu, azé az élet! És akiben nincs meg az Isten Fia, az élet sincs meg abban*. Ha pedig bármilyen módon idegen szellemi erők áldozatává váltunk volna, menjünk el valakihez, aki Isten embere, és járatos ebben a szolgálatban, és valljuk meg neki ezt bűnként, és kérjük erre is Jézus Krisztus szabadító hatalmát. És akkor szabadon és tisztán szolgálhatjuk Őt. Mert egyedül Ő az, aki elmondhatta: *Én vagyok az Alfa és az Omega, a kezdet és a vég, aki élek, pedig halott voltam, és nálam vannak a pokolnak és a halálnak a kulcsai*. Csak nála – ezért csak Ővele legyen közösségünk!

Így imádkozzunk az ének szavaival azért, hogy őrizzen meg minden tévelygéstől:

*Te szentségnek új világa, igédnek vezérelj útjára.
Taníts téged megismernünk, Istent Atyánknak neveznünk.
Őrizz hamis tudománytól, hogy mi ne tanuljunk mástól,
És ne legyen több más senki, hanem Krisztus, kiben kell bízni.
Halleluja, halleluja! (MRÉ 251,2)*

Imádkozzunk!

Urunk, kihez mehetnénk, örök életnek beszéde van tenálad, és mi elhittük és megismertük, hogy te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia.

Kérünk, szabadíts ki minden tévelygésünkből, minden bűnünkből és annak következményéből. Áldunk, hogy a mi Atyánk házában sok lakóhely van, és te elmentél, hogy helyet készíts nekünk.

Köszönjük, hogy itt a földi életben is kijelölted a helyünket. Taníts rád figyelni, egyedül benned bízni, hozzád ragaszkodni. Segíts túllátni a láthatókon, vagyis hinni. Hinni ígéreteidnek, kijelentés akaratodnak. Segíts félretenni a magunk gondolatait, szokásait, fölismerni tevédeéseinket, hibáinkat.

Segíts Szentlelkeddel őszintén megvallani bűneinket. Könnyörülj rajtunk, és taníts a világoosságban járni a most említett kérdésekben is. Ámen!

Igehirdetés adventi zenés áhítat előtt

Lőrincz István

Marosvásárhely-Ludas utca

Ő az Isten, aki a földet formálta

Alapige: Ézsaiás 45,18b.21b

Szeretettel köszöntelek benneteket ezen a szép estén, advent első vasárnapjának estéjén, amikor nemsokára egy szép adventi koncert részesei leszünk. Egy különös Igét olvastam fel a Szentírásból, ami első olvasásra nem is tűnik adventi Igének, de mindjárt meg fogjuk látni, hogy nagyon is az. Ez az Ige először is azt mondja el, hogy Isten nem azért teremtette ezt a világot, hogy benne zűrzavar, káosz legyen. Mégis a Bibliában háromszor is találkozunk a káosszal. Először a teremtés műve elkezdése előtt, majd a bűneset után, amikor az ember elvesztette az Istennel való kapcsolatot, végül pedig az özönvíz után, amikor a hatalmas víztömeg mindent tönkretett, elsöpört, és mindent előlről kellett kezdeni. Az egész Szentírásban azt látjuk, hogy Isten mindig az újjáépítésen fáradozik, nem akarja, hogy a dolgok úgy maradjanak, ahogy most vannak. Isten ezt a világot egy cél felé viszi minden akadály és romlás ellenére. Nem adja át ezt a világot a romlottságnak, nem engedi, hogy a világ teljességgel elvaduljon, mindig vár arra, hogy beavatkozhasson a világ dolgaiba.

Hogy ezt megértsük, két képet vetíték elétek: az egyik egy lebombázott vagy földrengés által lepusztított, a másik egy épülőfélben levő város képe. Első látásra nem nagy a különbség közöttük. Mindenütt téglák és gerendák hevernek, mindenütt csak rendetlenség, építőelemek hevernek. És mégis a kettő egészen más. A lerombolt vagy romba dőlt városban valamikor szép rend volt, mielőtt a pusztítás jött volna. Az épülő városban viszont még ezután fog jönni a rend, a munka folyik, és egy pozitív irányba mozognak a dolgok. Most ugyan nagy a rendetlenség, de nemsokára minden a helyére kerül, mégpedig a tervezők és építők akarata és munkája nyomán.

Itt láthatjuk az adventi üzenet lényegét: a világ, amiben mi élünk, teljesen elpusztultnak, romlottnak tűnik, de ez a világ mégis halad egy cél felé még akkor is, ha ez nem mindig egyértelmű és látható. De mi adventi emberekként nem tekinthetünk kétségbeesetten erre a világra, mintha ez a világ sorsára lenne hagyatva, kiszolgáltatva a pusztulás, a romlás erőinek. Mi nem tekinthetünk se a világra, se embertársunkra úgy, hogy az megváltozhatatlan, nincs már lehetőség a megtérésre, megjobbulásra. Mi hajlamosak vagyunk kimondani a világra is és embertársainkra is, hogy reménytelen eset, soha se fog megváltozni. Nincs mit tenni, bele kell nyugodni a változhatatlanba.

Ézsaiás próféta adventi üzenete az, hogy mi határozott nemet mondjunk a romlásra, arra, amilyenén ez a világ és az emberek lettek, mert Isten nem romlásra teremtette sem a világot, sem az embert. Isten úgy képzelte el azt a világot, hogy az egy jó és kellemes lakóhelye legyen az embernek. Annak ellenére, hogy ez a világ megromlott, Isten szüntelenül arra törekszik, hogy megújítsa, megjavítsa azt. Tudjuk azt, hogy Ézsaiás próféta könyvének ezek a fejezetei a fogság vége felé hangoztak el, amikor a nép már nagyon elcsüggedt, amikor már úgy gondolták, hogy sorsuk soha se fog megváltozni, nem tudnak hazatérni és nem tudják a templomot és házaikat újjáépíteni. De a próféta nem szűnik meg újra és újra mondani: íme én újat cselekszem, valami új dolog következik most.

Mi mint adventi emberek hiszünk a Megváltóban, Jézus Krisztusban, aki épp azért jött, hogy megváltoztassa ezt a világot. Benne Isten megszólította újra az embert, hisz épp az az ember kiváltsága, hogy Isten által megszólítható lény, és válaszolni is tud az

Isten szavára. S ha az ember elkezd Jézusra hallgatni, elkezdti Őt követni, akkor már el is kezdődött az ember helyreállítása, újjáteremtése. Hisz Istennek dicsőséges célja van az emberrel. Isten nem nyugszik bele abba, hogy az ember megromlott, ezért Fia elküldésében, megváltói munkájában mindent megtett az ember helyreállításáért. Isten nem azért teremtett minket, hogy az életünk káoszba, romlásba sodródjon. Isten nem azért teremtett ajkat, hogy az elnémuljon, hogy azon ne szóljon a bizonyágtétel. Fület se azért teremtett, hogy süketek legyünk szavával szemben, kezét se azért, hogy tétlenkedjünk, lábat sem azért, menjünk vele sehova, a lelkünket se arra teremtette, hogy az örök kárhozatban elveszzen. Isten most ebben az áldott adventben is munkálkodik. Most az elkövetkező percekben szép zene, gyönyörű énekszámok által fogja jobbá tenni a lelkünket, hogy így az még fogékonyabbá legyen a Krisztus várására. Ámen!

Esketési igehirdetés

Székely Szabolcs

Kolozsvár-Belváros

Szabadság, szerelem

Alapige: János 13,34

Egyre inkább az lehet az érzésünk, hogy az életet az ehhez hasonló pillanatokért érdemes élni. Amikor az ember azt érezheti, hogy intim, de mégis szabad pillanatokot élhet meg Istennel és emberrel egyaránt.

Különleges ez a mai nap mindannyiunk számára. Az ember hátrahagyja a napi feladatait, ünnepőbe öltözteti testét és lelkét, és eljön Isten házába, hogy részese lehessen két ember, két család örömének.

A Teremtő valamiért úgy teremtette az embert, hogy élete kihívás legyen. Egy dráma. Dráma a boldogságért, hitért, magáért a Teremtőért, egy dráma a szabadságért és a szerelemért. Isten egyik legnagyobb ajándéka, hogy játékeret adott az embereknek: Minden elhibázott döntésünkkel, tévedésünkkel, bukásunkkal, minden érthetetlen tragédiánkkal együtt szabadságot kaptunk, hogy játszunk egy életen át.

A legó egy világszerte igen sikeres építőjáték. A legótermékek egymással minden esetben kombinálható és összekapcsolható építőelemekből állnak. Története a harmincas években kezdődött, és mára szinte nincs olyan dolog, amit ne lehetne megépíteni legóból a több mint tízezerféle alkatrész segítségével. A legóalkatrészek kulcsfontosságú tulajdonsága, hogy kezdetől fogva egyazon rendszer elemeit képzik: minden egyes sorozat, újonnan megjelenő készlet kompatibilis a már megjelent készletekkel. A legóalkatrészek – mérettől, formától, színtől és funkciótól függetlenül – valamilyen módon biztosan összeépíthetők a többi alkatrésszel. Neve a dán Leg Godt! kifejezésből származik, ami azt jelenti: Játssz jól!

Jól játszani. Talán furcsán hangzik, de érzésem szerint a házasság is valami hasonló. Egy jó játék a boldogság asztalán. Egy jó játék, ahol kedves vőlegény és menyasszony, egy életre játszótársat választottatok magatoknak. Az életet mint játékot felfogni jó, és Isten tudja ezt, ezért adta ajándékba a szerelmet, hogy legyen tétje a játéknak, legyen tétje a házasságnak.

Kedves menyasszony, nem tudom mennyire vagy otthon a gasztronómiában, de egy onnan kölcsönzött kulcskifejezéssel élve, a szerelem ingyencsésze. Az érzés, ami ízt ad az

ember életének, ami savát és borsát jelenti a mindennapjainak. Mert tudja, hogy van valaki mellette, aki megérti, akinek örülhet, van valaki, aki segít a napi feladatok megoldásában, van valaki, aki gondját viselje. Van mellette valaki, akinek elég a szemébe nézni ahhoz, hogy megmagyarázhatatlan örömet érezzen a szívében. Ezt nevezhetjük istenadta csodának. Mert csoda, hogy egymásra találjatok, csoda, hogy most itt álltok Isten előtt és előttünk, hogy áldását kérjétek közös életetekre. Mennyei, isteni csoda a házasság, amelynek az a fajta szeretetre épülő szabadság az alapja, ami Jézus minden szavából, tettéből áradt.

Akkor válik az ember igazán szabadabbá, amikor megszeret valakit, és az a valaki visszonzszereti őt. Akkor érzi magát az ember igazán felszabadultnak, amikor nincs egyedül, mert elfogad és elfogadják. A házasság elől menekülők kedvenc érve az, hogy a házasságban megszűnik az ember szabadsága, és az ember önként hajtja a fejét kalodába. Ez nem igaz. Mert a szerelem, szeretet szabadabbá tesz. Legalábbis az a szeretet, amiről Jézus beszél, és ami minden tettet átjárta, annyira, hogy végül bele is halt. Ennek a jézusi szeretetnek a szabadság az alapja, mégpedig az Istenhez kötött szabadság.

Erről a szeretetről szól a jézusi tanítás, amit alapigeként felolvastam: *Új parancsokat adok nektek, hogy egymást szeressétek: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást.* Ti is úgy, ahogy én, mondja Jézus, különösen nektek, akik Isten áldását kéritek közös életetekre. Ti is úgy, ahogy én, vagyis alázattal, szelíden, békével, türelemmel még akkor is, ha lobbanékony a természetem, csendben, még akkor is, ha hitetlenség érzek egy jó kis hisztizésre, őszintén, határtalanul, vagyis szabadon.

Mert egyedül az a szeretet képes összetartani a férfi és a nő életét, ami Jézus Krisztusban testet öltött, és amiből mindennap meríthettek.

Én hiszem, hogy az a szeretet okos, amelyik szabadságot ad, és szabadságot kap. Az a szerelem okos, amiben két ember szabad tud lenni, és az a házasság okos, amiben szabad tud maradni.

A mai napon hozzátok szóló Jézus annyira szabad, amennyire csak lehet, annyira szabad, amennyire Istenhez kötött. A mai napon ez a Jézus mondja nektek, hogy: *Úgy szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket.* Ami annyit jelent: szabadon, mert a játék értelmét a szeretet adja.

Én azt kívánom nektek, kedves ifjú pár, hogy házasságotok legyen egy végtelen, szabad játék. Azt kívánom nektek, hogy játékokot soha ne érjen véget. Szeressétek egymást, ahogyan Jézus szeret titeket. Szeretben, szabadon álljatok össze örökre mint két kicsi legó.

Az Atya rátok vigyázó kegyelme, a Fiú szabadságot elhozó szeretete, a Lélek házasságotokat is megtartó szeretete legyen veletek életetek, játékokot minden pillanatában. **Ámen!**

Temetési igehirdetés

Nyiri Hunor
Gógán

A hitet megtartottam

Alapige: 2Timóteus 4,6–8

Gyászoló testvéreim! Végtisztségét tevő gyülekezett!

Egy lelkipásztor életében ritkán adatik meg, hogy érezze az ő szolgálatának, munkájának az eredményét, a gyümölcsét. Nekem itt ebben a hajlékban megadatott. És nemcsak azért, mert maga Annuska néni választotta a temetési igehirdetés alapigéjét, hanem legfőképpen azért, mert valahányszor beléptem ebbe a hajlékba – érezhettem, nem hiábavaló a szolgálatom!

Hoztam az Igét hoztam az úrvacsorát, de minden alkalommal többet kaptam, és vittem magammal: a krisztusi szeretetet, a Krisztusi békességet, melegséget, mert minden alkalommal Jézus Krisztus itt volt.

Hitünk és reménységünk szerint Ő most is itt van, és e koporsó mellett, amelyben immár néhai Török Anna asszonytestvérünk porsátora nyugszik. Ő szól hozzánk, és vigasztal bennünket Igéjén keresztül.

A felolvasott Ige, Pál apostol testamentumából hangzik. Pál visszatekint az ő földi életére, szolgálatára, munkájára, majd előreirányítja a figyelmet a halálon túlra, az örökkévalóság felé.

Annuska néni életét áttekintve sok hasonlóságot láthatunk az Ige és a saját élete között. Éppen ezért nem véletlen, hogy pont ezt az igeszakaszt választotta, hisz ő is jogosan elmondhatja Pál apostollal együtt, hogy: „ama nemes harcot megharcoltam, futásmat elvégeztem, a hitet megtartottam.”

Mindenekelőtt Pál beteljesedve látja életét, és rögtön az elején így fogalmaz: „elérkezett az én elköltözésem ideje!” Nagy vigasztalás van ebben, mert nem a végzet, nem a halálnak az ideje érkezett el, hanem az elköltözésnek az ideje. Egyik helyről elköltözni egy másik helyre, egy jobb helyre. A földi létből átköltözni a mennyei létbe, az örökkévalóságba. Milyen csodálatos hitről tanúskodik ez az állítás. Annuska néni is érezte, hogy elérkezett az ő elköltözésének az ideje. Ezért is választotta ezt az Igét, ezért is kérte utolsó látogatásom alkalmával, hogy együtt énekeljük: „Egyedüli reményem, óh Isten csak te vagy.” Mert ebben a költözésben, már csak ő segíthet. Mellette volt utolsó percig fia és családja, keresztleánya, férje, de ebben a költözésben csak Isten segíthet.

Pál életútját tekintve három fontos dolgot mond el:

I. „A földi élet – harc!” „Ama nemes harcot megharcoltam.” Pál apostol e földi életet harchoz hasonlítja, de nem háborúskodáshoz. Egy nemes harchoz, amelyet mindannyiunknak meg kell vívnunk. Ma is harcolni kell a megélhetésért, a boldogságért, ahogyan mondani szoktuk, de a keresztyén embernek harcolnia kell naponta a kísértő ellen, harcolnia kell ömberével, hogy győzzön az új ember. Ez a harc (és nem háborúskodás) lehet sokszor szép és nemes harc, amikor önmagát győzi le az ember azért, hogy élete kedves áldozat legyen szeretteinek, másoknak.

Annuska néni is ezért harcolt, hogy a körülötte lévők szívében győzzön a szeretet, a hit, a reménység, a jóság.

Nemes harcot vívott 79 éven keresztül. Harcolta az életnek harcát szorgalmas gyermekként az elinduló 4 gyermekes család legkisebb leánygyermekéért. Harcolt 57 éven

keresztül szerető és hűséges hitvesként, hogy több mint egy fél évszázadon János bácsi-val együtt vándoroljanak az élet útján, együtt harcolják végig a mindennapokat.

Harcolt gondviselő édesanyaként, hogy szeretett fiát, Józsit felnevelje és elindítsa az élet útján. Harcolt türelmes, szerető nagymamaként, hogy unokája és unokájának férje is megismerje a Krisztusi szeretet melegét. Harcolt egyházáért, hogy „minden ékesen és szép rendben legyen”

„Ama nemes harcot megharcoltam!”

II. Pál második vallomása így hangzik: „Futásomat elvégeztem!”

A hívő, keresztény ember életének az elmélete nem lehet az, hogy „majd holnap”. Rohanó világunkban, egyre többen azt gondolják, hogy ráérnek majd megtenni, megcselekedni azt, amit az Úr reájuk bízott.

Annuska néni a jó sáfár magatartását gyakorolta. Elvégezte futását, elvégezte mindazt, amit az Úr reá bízott. Tudta, hogy a földi élet olyan, mint egy versenyfutás – sportzerű küzdelem a hit pályáján. Nem eszeveszett rohángálás, ami jellemzi a mai embert, hanem nagyon jól tudta, mikor mit kell tennie. Tudta, mi a feladata, és azt pontos időben elvégezte.

Tudta, hogy kitartónak kell lennie, a hitnek a pályáján meg kell állnia, még akkor is, ha sokszor olyan nehéz volt, ha szenvednie kellett. Ő hűségesen, kitartóan elvégezte futását. Még a kórházban is, amikor a tavaly meglátogattam erről tanúskodott. Idén is, amikor érezte testi erejének a fogyatkozását, utolsó napig azt mondta, legyen minden rendben, legyen minden elvégezve.

III. Igénk harmadik gondolata: „A hitet megtartottam!”

Ezért tudott nemes harcot vívni, ezért tudta futását elvégezni, ezért látta életét beteljesedve, mert az élő Istenbe vetett hitét mindvégig megtartotta, megőrizte. Tudta, hogy ennek a hitnek célja van: az örök élet. Maga Krisztus ígéri: „Elmegyek és helyet készítek néktek..., hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek.”

Ezért beszél a végén arról: „Végezetre eltétem nekem az igazság koronája.” A vég alatt mi a földi élet végére gondolunk, az utolsó szívdobbanásra, de az a vég, amiről a Biblia beszél az a számunkra ismeretlen időpont, amikor Krisztus visszajön ítélni élőket és holtakat. Az igazság koronája amit az igaz Bíró ad, az üdvösség.

Pál hangsúlyozza, hogy nemcsak számára van üdvösség, hanem a hallgatóság felé fordulva, ma felénk, akik itt állunk kegyelettel e koporsó mellett, nekünk üzeni, hogy a miénk lehet, ha mi is várjuk az ő megjelenését. Ha mi is imádkozunk és kérjük, hogy „jöjjön el a Te országod”, ha mi is Jézus közelségében éljük életünket, ha harcolunk, ha futunk, és a ha hitet megtartjuk. Ennek az igaz bírónak a vigasztalásában bízva fogjuk meg egymás kezét, és vegyünk búcsút. Ámen.

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László

Főszerkesztő: Jenei Tamás

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa

400079 Cluj/Kolozsvár, str. I. C. Brătianu/Király u. 51.

Tel: 0264-592453; Fax: 0264-595104; Email: belnisszio@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzi meg és nem küldünk vissza

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület

Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában

Felelős vezető: Dávid Zoltán

Korrektúra: Deák Szidónia

Számítógépes szedés, tördelés: Nagy Andrea

ISSN 0254-4458

Forgon Pál

Kialvó tűz (Simon)

„Teremjetez hát
megtéréshez illő gyümölcsöket.”

Máté 3,8

Alfeus Simon szíve
– mint a tűz jó fából –
szentséges hőt hordoz,
mely lobogva lángol.

Két szeméből lövell
szikrázva a fénye.
Nemzete szabadságáért
készen ő mindenre.

Nem tudja nézni
az idegen bitorlót,
elveszejteni kész
a pogány járomrakót.

Rövidlátású, szűkkeblű
hazafi ekkor még,
Názáreti nyomában
gondolkodik másképp.

Vall ő megtért szívvel
örök igazságot:
kereszt alatt nem másokra
kell szórni az átkot!

Magunknak, népünknek
kell Istenhez térni,
nekünk kell ehhez illő
gyümölcsöt teremni.

Így csak Krisztus mellett
beszélhet a lélek.
Simon hű hazafi
az Ő tanítványa lett.

Tíz évig ül a jeruzsálemi
püspöki széken,
hol előtte Jakab testvére
is szolgált szépen.

Majd bejárja Afrika
északi részét,
mindenütt hirdetve
megtartó Igét.

Eljut Anglia ősi
földjére is.
Hosszú életének
itt éri el végít.

Százhusz éves korában
kerül ő is keresztfára...
Az izzó tűz kialszik,
de ő, megmarad hatása!

– Ha nemzetemnek
valamit adni akarok:
csak bűnbánatot, megtérést!
Mert e kettő a legnagyobb.